Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2016/1628,

14. september 2016,

mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 252, 16.9.2016, lk 53)

Parandatud:

►C1 Parandus, ELT L 231, 6.9.2019, lk 29 (2016/1628)

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2016/1628,

14. september 2016,

mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks

(EMPs kohaldatav tekst)

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse kõikide artikli 2 lõikes 1 osutatud mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormid ning haldus- ja tehnilised nõuded seoses ELi tüübikinnitusega.

Käesolevas määruses sätestatakse ka mootori gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormidega seotud teatavad kohustused väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate suhtes, millele paigaldatakse või on paigaldatud artikli 2 lõikes 1 osutatud mootor.

2. Käesoleva määrusega kehtestatakse ka selliste artikli 2 lõikes 1 osutatud mootorite turujärelevalve nõuded, mis on paigaldatud või ette nähtud paigaldamiseks ELi tüübikinnitust vajavatele väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse kõikide artikli 4 lõikes 1 nimetatud kategooriatesse kuuluvatele mootoritele, mis on paigaldatud või ette nähtud paigaldamiseks väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele, ning nimetatud mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormide osas ka väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate endi suhtes.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata mootoritele, mida kasutatakse

a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2007/46/EÜ ([1]) artikli 2 lõikes 1 osutatud sõidukite käitamiseks;

b) määruse (EL) nr 167/2013 artikli 3 punktis 8 määratletud põllu- ja metsamajanduses kasutatavate traktorite käitamiseks;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. septembri 2007. aasta direktiiv 2007/46/EÜ, millega kehtestatakse raamistik mootorsõidukite ja nende haagiste ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike kinnituse kohta (raamdirektiiv) (ELT L 263, 9.10.2007, lk 1).

▼B

c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013 ([1]) artikli 2 lõikes 1 osutatud sõidukite käitamiseks;

d) statsionaarsetel masinatel;

e) meresõidukitel, mille puhul on vaja kehtivat meresõidu- või ohutussertifikaati;

f) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2016/1629 ([2]) määratletud ja selle kohaldamisalast välja jäävatel veesõidukitel;

g) siseveelaevade käitamiseks või siseveelaevadel abimootorina ja mille kasulik võimsus on alla 19 kW;

h) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/53/EL ([3]) artikli 3 punktis 1 määratletud veesõidukitel;

i) komisjoni määruse (EL) nr 1321/2014 ([4]) artikli 2 punktis a määratletud õhusõidukitel;

j) vabaajasõidukitel, v.a motoorsaanid, maastikusõidukid ja bagid;

k) sõidukitel ja masinatel, mida kasutatakse ainult võistlustel või mis on mõeldud ainult võistlustel kasutamiseks;

l) teisaldatavates tuletõrjepumpades, mis on määratletud Euroopa standardis teisaldatavate tuletõrjepumpade kohta ja kuuluvad selle kohaldamisalasse ([5]);

m) sõidukite või masinate väiksemõõtmeliste mudelite või koopiate puhul, mille kasulik võimsus on alla 19 kW.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „väljaspool teid kasutatav liikurmasin“ – liikuv masin, teisaldatav seade või sõiduk, kas kerega või ilma või ratastega või ilma, mis ei ole ette nähtud reisijate ega kauba veoks maanteedel, ning mis hõlmab maanteedel reisijate ja kauba veoks mõeldud sõidukite raamile paigaldatud masinaid;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1629, millega kehtestatakse siseveelaevade tehnilised nõuded, muudetakse direktiivi 2009/100/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/87/EÜ (vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 118).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. novembri 2013. aasta direktiiv 2013/53/EL, mis käsitleb väikelaevu ja jette ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 94/25/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 90).

([4]) Komisjoni 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1321/2014 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 362, 17.12.2014, lk 1).

([5]) Euroopa standard EN-14466+A1: 2009 (Tuletõrjepumbad – teisaldatavad pumbad – ohutus- ja toimimisnõuded, katsed).

▼B

2) „ELi tüübikinnitus“ – menetlus, millega tüübikinnitusasutus tõendab, et mootoritüüp või mootoritüüpkond vastab käesoleva määruse asjakohastele haldusnormidele ja tehnilistele nõuetele;

3) „gaasilised saasteained“ – mootorist gaasilises olekus eralduvad saasteained, nagu süsinikoksiid (CO), kõik süsivesinikud (HC) ja lämmastikoksiidid (NO_x); NO_x on lämmastikoksiid (NO) ja lämmastikdioksiid (NO_2) ning seda väljendatakse NO_2 ekvivalendina;

4) „tahked osakesed“ – mootorist väljuvas gaasis oleva mis tahes aine mass, mis kogutakse ette nähtud filtrisse pärast gaasi lahjendamist puhta filtreeritud õhuga temperatuuril kuni 325 K (52 °C);

5) „tahkete osakeste arv“ – mootorist väljuvate enam kui 23 nm läbimõõduga tahkete osakeste arv;

6) „tahkete osakeste heide“ – mootorist eralduvad ained, mida mõõdetakse tahkete osakeste või tahkete osakeste arvu näitajaga;

7) „sisepõlemismootor“ või „mootor“ – energiamuundur, mis ei ole gaasiturbiinmootor ja mis on mõeldud keemilise energia (sisend) muundamiseks sisepõlemisprotsessi teel mehaaniliseks energiaks (väljund); see hõlmab II ja III peatükile vastavuse tagamiseks vajalikku heitekontrollisüsteemi ja mootori elektroonilis(t)e juhtarvuti(te) ja mõne muu jõuseadme või väljaspool teid kasutatava liikurmasina juhtimisüksuse vahelist andmesideliidest (riistvara ja sõnumid), kui need on paigaldatud;

8) „mootoritüüp“ – mootorite rühm, mis ei erine üksteisest mootori põhitunnuste poolest;

9) „mootoritüüpkond“ – tootja määratletud mootorite rühmad, millel on nende konstruktsioonist tulenevalt ühesugused heitenäitajad ja mis vastavad kohaldatavatele heite piirnormidele;

10) „algmootor“ – mootoritüüp, mis on valitud mootoritüüpkonnast lähtuvalt sellest, et kõnealuse mootoritüübi heitkoguste näitajad on omased sellele mootoritüüpkonnale;

11) „asendusmootor“ – mootor,

   a) mida kasutatakse ainult juba turule lastud ja väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale paigaldatud mootori asendamiseks ja

   b) mis vastab heite piirnormide etapile, mis on madalam kui etapp, mida kohaldatakse mootori asendamise kuupäeval;

12) „kasutusel olev mootor“ – mootor, mida kasutatakse väljaspool teid kasutatavas liikurmasinas tavapärases töörežiimis, tavapärastes tingimustes ja tavapärase nimikoormusega ning mida kasutatakse artiklis 19 osutatud heite seire testideks;

▼B

13) „survesüütemootor“ – survesüüte põhimõttel töötav mootor;

14) „sädesüütemootor“ – sädesüüte põhimõttel töötav mootor;

15) „sädesüütega käsimootor“ – sädesüütega mootor võrdlusvõimsusega alla 19 kW, mida kasutatakse seadmes, mille puhul on täidetud vähemalt üks järgmine tingimus:

a) käitaja kannab seadet seadme kavandatud funktsiooni(de) kasutamise ajal;

b) seade peab oma kavandatud funktsiooni(de) täitmiseks töötama mitmes asendis, näiteks tagurpidi või külili;

c) seadme tühimass koos mootoriga on alla 20 kg ja selle puhul on täidetud vähemalt üks järgmine tingimus:

i) käitaja peab seadet selle kavandatud funktsiooni(de) kasutamise ajal hoidma või kandma;

ii) käitaja peab seadet selle kavandatud funktsiooni(de) kasutamise ajal hoidma või suunama;

iii) seda kasutatakse generaatoris või pumbas;

16) „vedelkütus“ – kütus, mis on ümbritseva keskkonna standardtingimustel (298K, ümbritseva keskkonna absoluutrõhk 101,3 kPa) vedelas olekus;

17) „gaaskütus“ – kütus, mis on ümbritseva keskkonna standardtingimustel (298K, ümbritseva keskkonna absoluutrõhk 101,3 kPa) täielikult gaasilises olekus;

18) „segakütuseline mootor“ – mootor, mis on mõeldud samal ajal töötama nii vedelkütuse kui ka gaaskütusega, kusjuures mõlemat kütust mõõdetakse eraldi, ning mille puhul töötingimustest sõltuvalt võib ühe või teise kütuse kulu olla erinev;

19) „ühekütuseline mootor“ – mootor, mis ei ole segakütuseline mootor;

20) „gaaskütuse energiategur“ – segakütuselise mootori puhul gaaskütuse energiasisalduse suhe mõlema kütuse energiasisaldusesse; ühekütuselise mootori puhul määratakse gaaskütuse energiateguriks kütuse tüübist tulenevalt kas 1 või 0;

21) „püsikiirusega mootor“ – mootor, mille ELi tüübikinnitus on seotud vaid püsikiirusel käitamisega, välja arvatud mootorid, mille püsikiiruse reguleerimise funktsioon on eemaldatud või välja lülitatud; sellel võib olla tühikäik, mida kasutatakse käivitamisel või seiskamisel, ja regulaator, mille abil on võimalik mootorile seisu ajal seadistada teistsugune kiirus;

▼B

22) „muutuva kiirusega mootor“ – mootor, mis ei ole püsikiirusega mootor;

23) „püsikiirusel käitamine“ – mootori käitamine regulaatoriga, mis kontrollib automaatselt käitaja nõuet säilitada mootori kiirus isegi muutuva koormuse korral;

24) „abimootor“ – mootor, mis on paigaldatud või on ette nähtud paigaldamiseks väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale ning mis ei käita nimetatud masinat otseselt ega kaudselt;

25) „kasulik võimsus“ – mootori võimsus kilovattides (kW), mis on saadud katsestendil väntvõlli või samaväärse seadise otsalt, mõõdetud vastavalt meetodile, mis on UNECE eeskirjas nr 120 sisepõlemismootorite võimsuse mõõtmiseks ette nähtud, ja kasutades artikli 25 lõikes 2 määratletud etalonkütust või kütusekombinatsiooni;

26) „võrdlusvõimsus“ – kasulik võimsus, mida kasutatakse mootori suhtes kohaldatavate heite piirnormide kindlaksmääramiseks;

27) „nimivõimsus“ – mootori tootja deklareeritud kasulik võimsus kilovattides mootori nimikiirusel;

28) „suurim kasulik võimsus“ – kasuliku võimsuse suurim väärtus mootoritüübi nimivõimsuskõveral täiskoormusel;

29) „nimikiirus“ – suurim pöörlemissagedus täiskoormusel, mida mootori pöörlemissageduse regulaator vastavalt tootja määrangutele võimaldab, või regulaatori puudumise korral pöörlemissagedus, mille juures mootori kasulik võimsus on tootja andmete kohaselt suurim;

30) „mootori tootmiskuupäev“ – kuupäev (kuu ja aasta), millal mootorit pärast tootmisliinilt tulekut viimast korda kontrollitakse ja mootor on valmis tarnimiseks või ladustamiseks;

31) „üleminekuperiood“ – III lisas sätestatud V etapi mootorite turule laskmise kuupäevale järgnevad esimesed 24 kuud;

32) „üleminekumootor“ – mootor, mille tootmiskuupäev on varasem III lisas sätestatud V etapi mootorite turule laskmise kuupäevast ja mis

   a) vastab 5. oktoobril 2016 kehtivas asjaomases õigusaktis ette nähtud uusimatele rakendatavatele heite piirnormidele või

   b) kuulub võimsusklassi või seda kasutatakse või see on kavandatud kasutamiseks rakenduses, mille suhtes ei kohaldatud 5. oktoobril 2016 saasteainete heite piirnorme ja mille jaoks ei olnud siis vaja liidu tasandi tüübikinnitust;

▼B

33) „väljaspool teid kasutatava liikurmasina tootmiskuupäev“ – masina kohustuslikule märgistusele märgitud kuu ja aasta, või kohustusliku märgistuse puudumisel kuu ja aasta, millal masinat pärast tootmisliinilt tulekut viimati kontrolliti;

34) „siseveelaev“ – veesõiduk, mis kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/1629 kohaldamisalasse;

35) „generaatorseade“ – sõltumatu väljaspool teid kasutatav liikurmasin, mis ei ole jõuseadme osa ja mis on eelkõige ette nähtud elektrienergiat tootma;

36) „statsionaarne masin“ – masin, mis on ette nähtud esmasel kasutamisel alaliselt ühte asukohta paigaldamiseks ja mis ei ole mõeldud mööda maanteed ega muul viisil liigutamiseks, välja arvatud vedu tootmiskohast esmase paigaldamise kohta;

37) „alaliselt paigaldatud“ – poltidega või muul viisil tugevalt aluse või muu sideme külge kinnitatud selliselt, et eemaldamine ilma tööriistu või seadmeid kasutamata ei ole võimalik, ning mis võimaldab mootori käitamist hoones, struktuuris, rajatises või käitises ühes asukohas;

38) „mootorsaan“ – liikurmasin, mis on ette nähtud peamiselt lumisel maastikul sõitmiseks, mis liigub edasi lumega kokkupuutuvate roomikute abil ja mida juhitakse lumega kokkupuutuva suusa või kokkupuutuvate suuskade abil ning mille suurim töökorras masina tühimass on 454 kg (sealhulgas standardvarustus, jahutusvedelik, määrdeained, kütus ja tööriistad, kuid ilma lisaseadmete ja juhita);

39) „maastikusõiduk“ või „ATV“ – mootoriga käitatav ja juhtrauaga juhitav nelja või enama madalrõhurehviga mootorsõiduk, mis on mõeldud eelkõige sõitmiseks pindamata pinnasel ja millel on ainult juhile mõeldud ühekohaline sadul või ühekohaline juhile mõeldud sadul ja iste ühele reisijale;

40) „bagi“ – iseliikuv ja inimese kontrollitav nelja- või enamarattaline liigendita sõiduk, mis on mõeldud eelkõige sõitmiseks pindamata pinnasel ning mille minimaalne tühimass töökorras sõiduki puhul on 300 kg (sealhulgas standardvarustus, jahutusaine, määrdeained, kütus, tööriistad, kuid ilma lisaseadmete ja juhita) ja valmistajakiirus vähemalt 25 km/h; see on ette nähtud ka inimeste või kauba vedamiseks ning seadmete lükkamiseks ja tõmbamiseks ning selle kontrollimiseks kasutatakse muud juhtseadet kui juhtraud ning see on ette nähtud kasutamiseks vabaaja- või tarbesõidukina ja kannab kuni kuut inimest (k.a juht), kes istuvad üksteise kõrval ühel või mitmel istmel, mis ei ole sadul;

▼B

41) „raudteesõiduk“ – väljaspool teid kasutatav liikurmasin, mis liigub ainult raudteerööbastel;

42) „vedur“ – raudteesõiduk, mis on ette nähtud andma oma rataste või teise raudteesõiduki rataste abil liikumisjõudu endale või muudele veoste, reisijate või muude seadmete vedamiseks kavandatud raudteesõidukitele, kuid mis ei ole projekteeritud ega kavandatud veose ega reisijate vedamiseks (välja arvatud veduri käitajad);

43) „mootorvagun“ – raudteesõiduk, mis on ette nähtud andma oma rataste või teise raudteesõiduki rataste abil endale liikumisjõudu ning mis on mõeldud eelkõige kauba või reisijate või mõlema vedamiseks ning mis ei ole vedur;

44) „raudteeabisõiduk“ – raudteesõiduk, mis ei ole mootorvagun ega vedur, sealhulgas raudteesõidukid, mis on spetsiaalselt ette nähtud teostama hooldus- või ehitustöid või tõstmistoiminguid rööbastel või muus raudteetaristu osas;

45) „liikurkraana“ – oma jõuseadmega noolkraana, mis on võimeline liikuma teedel või väljaspool teid või nii teedel kui väljaspool teid, mille stabiilsuse tagab raskusjõud ning mis liigub ratastel, roomikutel või muude liikuvseadiste abil;

46) „lumepuhur“ – oma jõuseadmega masin, mis on ette nähtud ainult lumekoristuseks tee pinnalt ning millega kogutakse lumi kokku ja heidetakse väljavisketorust välja;

47) „turul kättesaadavaks tegemine“ – mootori või väljaspool teid kasutatava liikurmasina tasu eest või tasuta tarnimine liidu turule kaubandustegevuse käigus kas turustamiseks või kasutamiseks;

48) „turule laskmine“ – mootori või väljaspool teid kasutatava liikurmasina liidu turul esimest korda kättesaadavaks tegemine;

49) „tootja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes vastutab tüübikinnitusasutuse ees mootorile ELi tüübikinnituse või loa andmise menetluse kõigis aspektides ning mootori tootmise nõuetele vastavuse eest ning samuti toodetud mootori turujärelevalve eest, olenemata sellest, kas ta on otseselt kaasatud ELi tüübikinnitusmenetlusega hõlmatud mootori kõigisse projekteerimis- ja konstrueerimisetappidesse või mitte;

50) „tootja esindaja“ või „esindaja“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kelle tootja on kirjaliku volitusega nõuetekohaselt nimetanud ennast tüübikinnitus- või turujärelevalveasutuses esindama ja enda nimel tegutsema käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes;

▼B

51) „importija“ – liidus asuv füüsiline või juriidiline isik, kes laseb turule mootori, mis on pärit kolmandast riigist, olenemata sellest, kas mootor on juba väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale paigaldatud või mitte;

52) „levitaja“ – füüsiline või juriidiline isik tarneahelas, välja arvatud tootja ja importija, kes teevad mootori turul kättesaadavaks;

53) „ettevõtja“ – tootja, tootja esindaja, importija või levitaja;

54) „algseadme valmistaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes valmistab väljaspool teid kasutatava liikurmasina;

55) „tüübikinnitusasutus“ – liikmesriigi loodud või määratud ja komisjonile teatatud ametiasutus, mille pädevusse kuuluvad:

a) mootoritüübi või -tüüpkonna ELi tüübikinnituse kõik aspektid;

b) loa andmise menetlus;

c) ELi tüübikinnitustunnistuste väljastamine ja asjakohasel juhul tühistamine või väljastamisest keeldumine;

d) tegutsemine teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutuste kontaktasutusena;

e) tehniliste teenistuste määramine ja

f) toodangu vastavust käsitlevate tootjapoolsete kohustuste täitmise tagamine;

56) „tehniline teenistus“ – organisatsioon või asutus, mille tüübikinnitusasutus on määranud katseid korraldavaks katselaboriks või toodangu vastavuse hindamise organiks, et teha alghindamist ja muid katseid või kontrolle tüübikinnitusasutuse nimel, või tüübikinnitusasutus, kes täidab neid ülesandeid ise;

57) „turujärelevalve“ – riigi ametiasutuste tegevus ja meetmed, mis tagavad, et turul kättesaadavaks tehtud mootorid vastavad liidu asjakohastele ühtlustamisalastele õigusaktidele;

58) „turujärelevalveasutus“ – liikmesriigi asutus, kes vastutab oma territooriumil turujärelevalve eest;

59) „riigi ametiasutus“ – liikmesriigi tüübikinnitusasutus või muu asutus, kes on kaasatud väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele paigaldatavate mootorite või väljaspool teid kasutatavate mootoriga liikurmasinate turujärelevalve, piirikontrolli või turule laskmise menetlustesse ning vastutab nende menetluste eest;

▼B

60) „lõpptarbija“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ei ole tootja, algseadme valmistaja, importija ega levitaja, kuid kes vastutab mootori käitamise eest, kui see on paigaldatud väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale;

61) „heitekontrollistrateegia“ – konstruktsioonielement või konstruktsioonielementide kogum, mis on lisatud mootori või väljaspool teid kasutatavate mootoriga liikurmasinate üldkonstruktsioonile ja mida kasutatakse selleks, et kontrollida heitkoguseid;

62) „heitekontrollisüsteem“ – seade, süsteem või konstruktsioonielement, mis kontrollib või vähendab heidet;

63) „katkestusstrateegia“ – heitekontrolli strateegia, mis vähendab heitekontrolli tõhusust väliskeskkonnas või mootori töötamise ajal kas masina tavapärasel töötamisel või väljaspool ELi tüübikinnituse katsemenetlust;

64) „elektrooniline juhtarvuti“ – mootori elektrooniline seade, mis on heitekontrollisüsteemi osa ja mis kasutab mootori parameetrite kontrollimiseks mootori anduritelt saadavat teavet;

65) „heitgaasitagastus“ – heitekontrollisüsteemis kasutatav tehnoloogia, mis vähendab heidet, juhtides põlemiskambri(te)st välja paisatud heitgaasid tagasi mootorisse, et segada need sissetuleva õhuga enne põlemist või selle ajal, välja arvatud gaasijaotusfaaside abil sissetuleva õhuga enne põlemist või selle ajal segatava jääkheitgaasi koguse suurendamine põlemiskambri(te)s;

66) „heitgaasi järeltöötlussüsteem“ – katalüsaator, kübemefilter, deNO_x-süsteem, deNO_x ja tahkete osakeste ühisfilter või mõni muu heitevähendusseade, v.a heitgaasitagastus ja turboülelaadurid, mis on heitekontrollisüsteemi osa, kuid paigaldatud mootori väljalaskeavade järele;

67) „lubamatu muutmine“ – heitekontrollisüsteemi, sealhulgas selle tarkvara või muude loogilise kontrolli elementide inaktiveerimine, reguleerimine või muutmine, mis kas tahtlikult või tahtmatult suurendab mootori tekitatud heitkoguseid;

68) „katsetsükkel“ – kindlaksmääratud kiiruse ja pöördemomendiga katsefaaside järjestus mootori katsetamiseks püsirežiimis või muutuvas režiimis;

69) „püsikatsetsükkel“ – katsetsükkel, mille puhul valitakse lõplik arv mootori kiiruse ja pöördemomendi nominaalseid püsiväärtusi; püsikatsed on kas üksikrežiimis või astmelised;

70) „siirdekatsetsükkel“ – katsetsükkel, mille puhul mõõdetakse kiiruse ja pöördemomendi normaliseeritud väärtuseid sekundilise sammuga;

▼B

71) „karter“ – mootori sees või väljaspool mootorit asuv ruum, mis on ühendatud karteripõhjaga sisemise või välimise torustiku abil, mille kaudu väljuvad gaasid ja aur;

72) „regenereerimine“ – toiming, mille käigus heitetase muutub, sest heitgaasi järeltöötluse töövõime taastatakse vastavalt ettenähtule, ja mis liigitatakse pidevaks ja perioodiliseks (harva toimuv) regenereerimiseks;

73) „heite püsimisaeg“ – halvendustegurite määramiseks kasutatavate tundide arv või asjakohasel juhul vahemaa;

74) „halvendustegurid“ – heite püsimisaja alguse ja lõpu heite suhet iseloomustavate tegurite kogum;

75) „virtuaalne katsemeetod“ – arvutisimulatsioon koos arvutustega, mis iseloomustab mootori heitetaset ja on otsustamisel abiks ilma mootorit füüsiliselt kasutamata.

Artikkel 4

Mootorikategooriad

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmiseid mootorikategooriaid, mis jagunevad alamkategooriateks I lisas esitatud viisil:

1) „NRE-kategooria“:

   a) mootorid väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele, mis on ette nähtud või mis sobivad liikumiseks või liigutamiseks teel või mujal ning mis ei ole artikli 2 lõike 2 alusel kohaldamisalast välja arvatud ja mis ei kuulu käesoleva lõike punktides 2–10 nimetatud teistesse kategooriatesse;

   b) mootorid, mille võrdlusvõimsus on alla 560 kW ja mida kasutatakse IWP-, IWA-, RLL- või RLR-kategooriasse kuuluvate V etapi mootorite asemel;

2) „NRG-kategooria“: mootorid võrdlusvõimsusega üle 560 kW, mis on ette nähtud kasutamiseks ainult generaatorseadmetes; generaatorseadmete mootorid, millel need omadused puuduvad, kuuluvad vastavalt oma omadustele NRE- või NRS-kategooriasse;

3) „NRSh-kategooria“: sädesüütega käsimootorid, mille võrdlusvõimsus on alla 19 kW ja mis on mõeldud kasutamiseks ainult käsiseadmetes;

4) „NRS-kategooria“: sädesüütega mootorid, mille võrdlusvõimsus on alla 56 kW ja mis ei kuulu NRSh-kategooriasse;

5) „IWP-kategooria“:

   a) ainult siseveelaevade otseseks või kaudseks käitamiseks kasutatavad või nende otseseks või kaudseks käitamiseks ette nähtud mootorid, mille võrdlusvõimsus on 19 kW või rohkem;

▼B

b) mootorid, mida kasutatakse IWA-kategooria mootorite asemel, tingimusel et need vastavad artikli 24 lõikele 8;

6) „IWA-kategooria“: ainult siseveelaevades abimootorina kasutamiseks ette nähtud mootorid, mille võrdlusvõimsus on 19 kW või rohkem;

7) „RLL-kategooria“: ainult vedurite käitamiseks kasutatavad või nende käitamiseks ette nähtud mootorid;

8) „RLR-kategooria“:

a) ainult mootorvagunite käitamiseks kasutatavad või nende käitamiseks ette nähtud mootorid;

b) RLL-kategooria V etapi mootorite asemel kasutatavad mootorid;

9) „SMB-kategooria“: ainult mootorsaanides kasutamiseks ette nähtud sädesüütega mootorid; mootorsaanidele mõeldud muud kui sädesüütega mootorid kuuluvad NRE- kategooriasse;

10) „ATS-kategooria“: ainult maastikusõidukites ja bagides kasutamiseks ette nähtud sädesüütega mootorid; maastikusõidukitele ja bagidele mõeldud muud kui sädesüütega mootorid kuuluvad NRE- kategooriasse.

2. Teatava kategooria muutuva kiirusega mootorit võib kasutada sama kategooria püsikiirusega mootori asemel.

Muutuva kiirusega IWP-kategooria mootorid, mida kasutatakse püsikiirusega käitamiseks, peavad lisaks vastama artikli 24 lõike 7 või 8 nõuetele, olenevalt sellest, milline säte kohaldub.

3. Raudteeabisõidukite mootorid ja mootorvagunite ja vedurite lisamootorid kuuluvad vastavalt oma omadustele NRE- või NRS-kategooriasse.

II PEATÜKK

ÜLDISED KOHUSTUSED

Artikkel 5

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriigid asutavad või määravad tüübikinnitusasutuse ning turujärelevalveasutuse kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni lõikes 1 osutatud tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutuse asutamisest või määramisest, teatades muuhulgas asutuse nime, posti- ja elektronposti aadressi ning vastutusvaldkonna. Komisjon avaldab tüübikinnitusasutuste nimekirja ja üksikasjad oma veebisaidil.

▼B

3. Liikmesriigid annavad loa lasta turule üksnes

a) väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele juba paigaldatud või veel paigaldamata mootoreid, millel on kehtiv, käesoleva määruse nõuete kohaselt antud ELi tüübikinnitus, ning

b) väljaspool teid kasutatavaid liikurmasinaid, millele on paigaldatud punktis a osutatud mootorid.

4. Liikmesriigid ei või keelata, piirata ega takistada

a) mootorite turule laskmist põhjustel, mis on seotud nende konstruktsiooni ja tööd käsitlevate aspektidega, mis on reguleeritud käesoleva määrusega, kui mootorid vastavad määruse nõuetele;

b) väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate turule laskmist põhjustel, mis on seotud nimetatud masinatele paigaldatud mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormidega, kui kõnealused mootorid kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse ja vastavad selle nõuetele.

5. Liikmesriigid korraldavad ja teostavad turul olevate mootorite üle turujärelevalvet ja kontrollivad neid kooskõlas määruse (EÜ) nr 765/2008 III peatükiga.

Artikkel 6

Tüübikinnitusasutuste kohustused

1. Tüübikinnitusasutus tagab, et ELi tüübikinnitust taotlevad tootjad järgivad käesolevat määrust.

2. Tüübikinnitusasutus annab ELi tüübikinnituse vaid sellistele mootoritüüpidele või -tüüpkondadele, mis vastavad käesolevale määrusele.

3. Tüübikinnitusasutused teevad IMI kaudu avalikuks registri nendest mootoritüüpidest ja -tüüpkondadest, millele on ELi tüübikinnitus antud, mille ELi tüübikinnitust on täiendatud või mille ELi tüübikinnitus on tühistatud, või mille ELi tüübikinnituse taotlus on tagasi lükatud.

Register sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:

a) tootja nimi ja aadress ning ettevõtja nimi, kui see on erinev;

b) tootjale kuuluv(ad) kaubanimi (nimed) või kaubamärk (märgid), kui see (need) on olemas;

c) teave mootoritüüpide kohta, mis on hõlmatud mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna ELi tüübikinnitusega;

d) mootorikategooria;

▼B

e) ELi tüübikinnituse number, sealhulgas selle täiendamise number;

f) ELi tüübikinnituse väljastamise, täiendamise, väljastamisest keeldumise või tühistamise kuupäev ja

g) artikli 24 lõikes 12 osutatud katsearuande osade „Mootori üldandmed“ ja „Lõplik heitkogus“ sisu.

Artikkel 7

Turujärelevalveasutuste kohustused

1. Turujärelevalveasutused kontrollivad piisaval määral ja piisavate proovide alusel mootorite dokumente ning teostavad asjakohasel juhul mootorite füüsilist ja laboratoorset kontrolli. Seda tehes võetakse arvesse riskihindamise põhimõtteid, kaebusi ja muud asjakohast teavet.

2. Turujärelevalveasutused võivad nõuda ettevõtjatel dokumentide ja teabe kättesaadavaks tegemist, mida nad oma toiminguteks vajalikuks peavad.

Artikkel 8

Tootjate üldised kohustused

1. Tootja tagab mootorite turule laskmisel, et need on toodetud ja saanud tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Kui tootjad muudavad mootorit, mis peab saama ELi tüübikinnituse, selliselt, et see kuulub seejärel teise kategooriasse või alamkategooriasse, vastutavad nad selle tagamise eest, et kõnealune mootor vastab asjaomase kategooria või alamkategooria suhtes kohaldatavatele nõuetele.

Kui juriidiline isik muudab mootorit nii, et selle mootori kategooria või alamkategooria suhtes kohaldatavaid heite piirnorme enam ei järgita, loetakse isik vastutavaks nimetatud heite piirnormidele vastavuse taastamise eest.

3. Tootja vastutab tüübikinnitusasutuse ees ELi tüübikinnitusmenetluse kõigi aspektide ja toodangu vastavuse tagamise eest olenemata sellest, kas tootja on otseselt kaasatud mootori valmistamise kõigisse etappidesse või mitte.

4. Tootjad tagavad, et on olemas menetlus, mis tagab seeriatoodangu vastavuse säilimise tüübikinnituse saanud tüübile, ning artikli 19 kohane kasutusel olevate mootorite heiteseire menetlus.

Mootoritüübi konstruktsiooni või omaduste muudatusi, samuti nende nõuete muudatusi, millele mootoritüüp tunnistuse kohaselt vastab, võetakse arvesse kooskõlas VI peatükiga.

▼B

5. Lisaks artiklis 32 osutatud mootori kohustuslikule märgistusele märgib tootja tema toodetud ja turule lastud mootorile või – kui see ei ole võimalik – mootoriga kaasas olevasse dokumenti oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja liidus asuva kontaktaadressi.

6. Tootja esitab algseadme valmistajale tema põhjendatud taotluse korral artikli 15 lõikes 4 osutatud kohustusliku märgistuse duplikaadi.

7. Tootja tagab, et sel ajal, kui mootor on tema vastutuse all, ei ohusta toote ladustamise ega transpordi tingimused selle vastavust käesolevale peatükile ja III peatükile.

8. Tootja säilitab artikli 23 lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnitustunnistust koos selle lisaga ja asjakohasel juhul artiklis 31 osutatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni koopiat tüübikinnitusasutusele esitamiseks kümne aasta jooksul pärast mootori turule laskmist.

9. Tootja esitab põhjendatud taotluse korral riigi ametiasutusele tüübikinnitusasutuse kaudu mootori ELi tüübikinnitustunnistuse koopia. Koopia esitatakse keeles, mis on taotlevale riigi ametiasutusele kergesti arusaadav.

10. Mootoritele ELi tüübikinnituse taotlemiseks nimetab väljaspool liitu asuv tootja endale ühe liidus asuva esindaja, kes esindab teda tüübikinnitusasutuse ees.

11. Turujärelevalve eesmärgil nimetavad väljaspool liitu asuvad tootjad endale ühe liidus asuva esindaja, kelleks võib olla lõikes 10 osutatud esindaja.

Artikkel 9

Tootjate kohustused seoses mootoritega, mis ei vasta nõuetele

1. Kui tootjal on põhjust uskuda või ta arvab, et tema poolt turule lastud mootor ei vasta käesoleva määruse nõuetele, korraldab ta kohe uurimise, et teha kindlaks arvatava mittevastavuse laad ja selle esinemise tõenäosus.

Uurimistulemuste alusel võtab tootja parandusmeetmeid, et tagada õigel ajal tootmises olevate mootorite vastavus kinnitatud mootoritüübi või -tüüpkonna nõuetele.

▼B

Tootja teavitab uurimisest kohe ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

2. Olenemata lõikest 1, ei pea tootja võtma parandusmeetmeid seoses mootoritega, mille mittevastavus käesoleva määruse nõuetele tuleneb muudatustest, mis on tehtud pärast mootori turule laskmist tootja heakskiiduta.

Artikkel 10

Turujärelevalveks volitatud tootja esindaja kohustused

Turujärelevalveks volitatud tootja esindaja täidab vähemalt järgmisi ülesandeid, mis on nimetatud tootjalt saadud kirjalikus volituses:

a) tagada, et artikli 23 lõikes 1 nimetatud ELi tüübikinnitustunnistust koos selle lisaga ja asjakohasel juhul artiklis 31 nimetatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni koopiat on võimalik tüübikinnitusasutusele kättesaadavaks teha kümne aasta jooksul pärast mootori turule laskmist;

b) esitada põhjendatud taotluse korral tüübikinnitusasutusele mootori tootmise vastavust tõendava täieliku teabe ja dokumentatsiooni;

c) teha tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutusega viimaste taotluse korral koostööd kõigis volitusega hõlmatud meetmetes.

Artikkel 11

Importijate üldised kohustused

1. Importija laseb turule üksnes nõuetele vastavaid mootoreid, mis on saanud ELi tüübikinnituse.

2. Enne ELi tüübikinnituse saanud mootori turule laskmist tagab importija, et

a) artikli 23 lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnitustunnistus koos selle lisaga on kättesaadav;

b) mootor kannab artikli 32 kohast kohustuslikku märgistust;

c) mootor vastab artikli 8 lõikele 5.

3. Importija säilitab kümne aasta jooksul pärast mootori turule laskmist asjakohasel juhul artiklis 31 nimetatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni koopiat tüübikinnitusasutusele ja järelevalveasutusele esitamiseks ja tagab, et artikli 23 lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnitustunnistus koos selle lisaga on vastava taotluse esitamisel nimetatud asutustele kättesaadav.

▼B

4. Importija märgib mootorile või – kui see ei ole võimalik – mootoriga kaasas olevasse dokumenti oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi.

5. Importija tagab, et mootoriga on kaasas artiklis 43 osutatud teave ja juhised.

6. Importija tagab, et sel ajal, kui mootor on tema vastutuse all, ei ohusta toote ladustamise ega vedamise tingimused selle vastavust käesolevale peatükile ja III peatükile.

7. Importijad esitavad riigi ametiasutuse põhjendatud taotluse korral viimasele kogu teabe ja dokumentatsiooni, mida on vaja mootori nõuetele vastavuse tõendamiseks. Nimetatud teave ja dokumentatsioon esitatakse keeles, mis on taotlevale riigi ametiasutusele kergesti arusaadav.

Artikkel 12

Importijate kohustused seoses mootoritega, mis ei vasta nõuetele

1. Kui importijal on põhjust uskuda või ta arvab, et mootor ei vasta käesoleva määruse nõuetele ning eeskätt mootori ELi tüübikinnitusele, siis ei lase ta mootorit turule enne, kuni see on nõuetega vastavusse viidud.

Importija teatab sellest põhjendamatu viivituseta tootjale, turujärelevalveasutusele ja ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.

2. Kui importijal on põhjust uskuda või ta arvab, et tema poolt turule lastud mootor ei vasta käesoleva määruse nõuetele, korraldab ta kohe uurimise, et teha kindlaks arvatava mittevastavuse laad ja selle esinemise tõenäosus.

Uurimistulemuste alusel võtab importija parandusmeetmeid ja teavitab sellest tootjat, et kiiresti tagada tootmises olevate mootorite vastavus kinnitatud mootoritüübi või -tüüpkonna nõuetele.

Artikkel 13

Levitajate üldised kohustused

1. Mootorit turul kättesaadavaks tehes peab levitaja hoolikalt järgima käesoleva määruse nõudeid.

2. Enne mootori turul kättesaadavaks tegemist kontrollib levitaja, kas

a) tootja on järginud artikli 8 lõiget 5;

b) importija on järginud artikli 11 lõikeid 2 ja 4, kui need on kohaldatavad;

▼B

c) mootor kannab artikli 32 kohast kohustuslikku märgistust;

d) mootoriga on kaasas artikli 43 kohane teave ja juhised keeles, mis on kergesti arusaadav algseadme valmistajale.

3. Levitaja tagab, et sel ajal, kui mootor on tema vastutuse all, ei ohusta toote ladustamise ega vedamise tingimused selle vastavust käesolevale peatükile ja III peatükile.

4. Levitaja tagab põhjendatud taotluse korral, et tootja esitab taotlevale riigi ametiasutusele artikli 8 lõikes 8 sätestatud dokumendid või et importija esitab taotlevale riigi ametiasutusele artikli 11 lõikes 3 sätestatud dokumendid.

Artikkel 14

Levitajate kohustused seoses mootoritega, mis ei vasta nõuetele

1. Kui turustajal on põhjust uskuda või ta arvab, et mootor ei vasta käesoleva määruse nõuetele, siis ei tee ta mootorit turul kättesaadavaks enne, kuni see on nõuetega vastavusse viidud.

2. Kui levitajal on põhjust uskuda või ta arvab, et tema poolt turul kättesaadavaks tehtud mootor ei vasta käesoleva määruse nõuetele, teavitab ta sellest tootjat või tootja esindajat tagamaks, et tootmises olevate mootorite heakskiidetud mootoritüübi või -tüüpkonnaga vastavusse viimiseks võetakse vajalikke parandusmeetmeid kooskõlas artikliga 9 või 12.

Artikkel 15

Algseadme valmistajate kohustused seoses mootorite paigaldamisega

1. Algseadme valmistaja paigaldab ELi tüübikinnituse saanud mootorid väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele vastavalt artikli 43 lõike 2 kohastele tootja juhistele ja viisil, mis ei kahjusta mootori tööd gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite osas.

2. Kui algseadme valmistaja ei järgi käesoleva artikli lõikes 1 osutatud juhiseid või muudab mootorit selle paigaldamisel väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele viisil, mis kahjustab mootori tööd gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite osas, käsitatakse seda algseadme valmistajat käesoleva määruse kohaldamisel tootjana ning eelkõige kohaldatakse tema suhtes artiklites 8 ja 9 sätestatud kohustusi.

3. Algseadme valmistaja paigaldab ELi tüübikinnituse saanud mootorid väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele kasutamiseks üksnes artiklis 4 sätestatud spetsiaalsetel kasutuseesmärkidel.

▼B

4. Kui artiklis 32 osutatud mootori kohustuslik märgistus ei ole nähtav ilma osade eemaldamiseta, kinnitab algseadme valmistaja väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale nähtaval viisil tootjalt saadud, kõnealuses artiklis ja asjaomases rakendusaktis osutatud märgistuse duplikaadi.

5. Kui väljaspool teid kasutatav liikurmasin, millele on paigaldatud üleminekumootor, on turule lastud artikli 58 lõike 5 kohaselt, näitab algseadme valmistaja masina märgistusel ära väljaspool teid kasutatava liikurmasina tootmiskuupäeva.

6. Kui tootja tarnib algseadme valmistajale mootori selle heitgaasi järeltöötlussüsteemist eraldi vastavalt artikli 34 lõikele 3, annab algseadme valmistaja asjakohasel juhul tootjale teavet mootori ja selle heitgaasi järeltöötlussüsteemi paigaldamise kohta.

Artikkel 16

Tootjate kohustuste kohaldamine importijatele ja levitajatele

Importijat või levitajat, kes kasutab mootori turul kättesaadavaks tegemise korral oma nime või kaubamärki või kes muudab sellist mootorit viisil, mis võib mõjutada mootori vastavust kohaldatavatele nõuetele, käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel tootjana ning eelkõige kohaldatakse sellise importija või levitaja suhtes artiklite 8 ja 9 sätestatud tootjate kohustusi.

Artikkel 17

Ettevõtjate ja algseadmete valmistajate teatamiskohustus

Ettevõtja ja algseadme valmistaja annab tüübikinnitus- ja turujärelevalveasutustele taotluse korral viie aasta kohta alates turule laskmisest teavet järgmise kohta:

a) ettevõtjad, kes on neile mootoreid tarninud;

b) ettevõtjad või algseadme valmistajad, kui neid on võimalik kindlaks teha, kellele nemad on mootoreid tarninud.

III PEATÜKK

SISULISED NÕUDED

Artikkel 18

ELi tüübikinnituse heitenõuded

1. Tootja tagab, et mootoritüübid ja -tüüpkonnad on projekteeritud, valmistatud ja komplekteeritud nii, et need vastaksid II peatükis ja käesolevas peatükis sätestatud nõuetele.

2. Alates III lisas sätestatud turule laskmise kuupäevadest ei ole vastavate mootoritüüpide ja -tüüpkondade puhul lubatud ületada II lisas sätestatud heite piirnorme, millele osutatakse kui piirnormide V etapile.

▼B

Kui asjaomases rakendusaktis kehtestatud mootoritüüpkonna määratlemise parameetrite kohaselt hõlmab üks mootoritüüpkond rohkem kui ühte võimsusvahemikku, tuleb algmootori (ELi tüübikinnituse eesmärgil) ja kõigi samasse mootoritüüpkonda kuuluvate mootorite tüüpide (tootmise nõuetele vastavuse tagamiseks) puhul asjaomase võimsusvahemikuga seoses

a) kohaldada heite piirnormide kõige rangemaid väärtusi;

b) kasutada katsetamiseks kõige karmimatele heite piirnormide väärtustele vastavaid katsetsükleid;

c) kohaldada III lisas kehtestatud varaseimat ELi tüübikinnituse ja turule laskmise kuupäeva.

3. Mootoritüüpide ja -tüüpkondade heidet tuleb mõõta artiklis 24 sätestatud katsetsüklites ja kooskõlas artikliga 25.

4. Mootoritüübid ja -tüüpkonnad peavad olema projekteeritud ja varustatud heitekontrollistrateegiatega nii, et nende lubamatut ümberehitamist võimalikult suures ulatuses takistada. Katkestusstrateegiate kasutamine on keelatud.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse mootoritüüpide ja -tüüpkondade määratlemiseks kasutatavate parameetritega seotud üksikasjad, sealhulgas nende töörežiimide ja käesoleva artikli lõikes 4 osutatud lubamatu ümberehitamise takistamise tehnilised üksikasjad. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 19

Kasutusel olevate mootorite heiteseire

1. Käesoleva määruse kohaselt tüübikinnituse saanud V etapi heite mootoritüüpidesse ja -tüüpkondadesse kuuluvatelt mootoritelt pärinevat gaasiliste saasteainete heidet tuleb jälgida väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele paigaldatud, kasutusel olevaid mootoreid tavalise töötsükli vältel katsetades. Sellist katsetamist tehakse tootja vastutusel kooskõlas tüübikinnitusasutuse nõuetega mootoritel, mida on nõuetekohaselt hooldatud, ning kooskõlas eri mootorikategooriate valimit, katsemenetlust ja tulemuste esitamist käsitlevate sätetega.

Komisjon viib ellu prooviprogrammid, et töötada välja sobivad katsemenetlused nendele mootorikategooriatele ja alamkategooriatele, mille jaoks sellised katsemenetlused puuduvad.

Komisjon viib ellu iga mootorikategooria seireprogrammid, et määrata kindlaks, millises ulatuses vastavad katsetsüklis mõõdetud heitkogused tegelikul kasutamisel mõõdetud heitkogustele. Nimetatud programmide ja nende tulemuste kohta koostatakse igal aastal ettekanne liikmesriikidele, mis seejärel avalikustatakse.

▼B

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud mootorite valiku, katsemenetluste ja tulemuste esitamise üksikasjaliku korra kohta. Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2016.

IV PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSMENETLUSED

Artikkel 20

ELi tüübikinnituse taotlemine

1. Tootja esitab liikmesriigi tüübikinnitusasutusele igale mootoritüübile või -tüüpkonnale ELi tüübikinnituse saamiseks eraldi taotluse ning igale avaldusele lisatakse artiklis 21 osutatud teatmik. Ühe kindla mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna kohta võib esitada ainult ühe taotluse ja see tuleb esitada ainult ühele tüübikinnitusasutusele.

2. Tootja teeb ELi tüübikinnituskatseid tegevale tehnilisele teenistusele kättesaadavaks artiklis 21 osutatud teatmikus kirjeldatud mootoritüübi või -tüüpkonna puhul algmootori tunnustele vastava mootori.

3. Kui ELi tüübikinnituse taotlus puudutab mootoritüüpkonda ja kui tüübikinnitusasutus otsustab, et käesoleva artikli lõikes 2 osutatud valitud algmootori puhul ei esinda esitatud taotlus täielikult artiklis 21 nimetatud teatmikus kirjeldatud mootoritüüpkonda, peavad tootjad tegema kättesaadavaks alternatiivse algmootori ja vajaduse korral ka täiendava algmootori, mis esindab tüübikinnitusasutuse arvates mootoritüüpkonda.

4. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele, kes andis mootoritüübile või asjakohasel juhul mootoritüüpkonnale ELi tüübikinnituse, ühe kuu jooksul alates kinnitatud mootoritüübi või -tüüpkonna tootmise algusest kasutusel olevate mootorite esialgse seirekava.

Artikkel 21

Teatmik

1. Taotleja esitab tüübikinnitusasutusele teatmiku, mis sisaldab järgmist:

a) teabedokument, sealhulgas etalonkütuste ja tootja taotlusel muude artikli 25 lõikes 2 osutatud kütuste loetelu, milles on kirjeldatud nimetatud kütuseid kooskõlas artikli 25 lõikes 4 punktis b osutatud delegeeritud õigusaktiga (edaspidi „teabedokument“);

b) kõik olulised andmed, joonised, fotod ja muu teave seoses mootoritüübiga või asjakohasel juhul algmootoriga;

▼B

c) mis tahes täiendav teave, mida tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnituse taotlemise menetluse raames nõuab.

2. Teatmiku võib esitada paberil või elektrooniliselt formaadis, mida tehniline teenistus ja tüübikinnitusasutus aktsepteerivad.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse teabedokumendi ja teatmiku näidis. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega 31. detsembriks 2016.

V PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSMENETLUSTE LÄBIVIIMINE

Artikkel 22

Üldsätted

1. Taotluse saanud tüübikinnitusasutus annab ELi tüübikinnituse igale mootoritüübile ja -tüüpkonnale, mille puhul on täidetud kõik järgmised nõuded:

a) teatmiku üksikasjad;

b) käesoleva määruse nõuded, eelkõige vastavus artiklis 26 osutatud toodangu kontrollimise korrale.

2. Kui mootor vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele, ei tohi tüübikinnitusasutused kehtestada muid ELi tüübikinnitusnõudeid seoses heitega väljaspool teid kasutatavatest liikurmasinatest, millele on paigaldatud kõnealune mootor.

3. Pärast III lisas sätestatud kõikide alamkategooria mootorite ELi tüübikinnituse kuupäevi ei anna tüübikinnitusasutus ELi tüübikinnitust käesolevas määruses sätestatud nõuetele mittevastavale mootoritüübile ega -tüüpkonnale.

4. ELi tüübikinnitustunnistused nummerdatakse ühtlustatud süsteemi järgi, mille sätestab komisjon.

5. Tüübikinnitusasutus peab siseturu infosüsteemi (IMI) kaudu

a) tegema teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ühe kuu jooksul alates vastava ELi tüübikinnitustunnistuse väljastamisest või täiendamisest kättesaadavaks selliste ELi tüübikinnituste loetelu, mille ta on andnud või mida ta on täiendanud, kui seda on tehtud;

b) tegema teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele viivituseta kättesaadavaks selliste ELi tüübikinnituste loetelu, mille andmisest ta on keeldunud või mille ta on tühistanud, ning sellise otsuse põhjendused;

▼B

c) saatma kuu aja jooksul pärast teise liikmesriigi tüübikinnitusasutuse taotluse saamist mootoritüübi või -tüüpkonna ELi tüübikinnitustunnistuse koopia, kui see on olemas, koos lõikes 6 osutatud teabepaketiga iga mootoritüübi või -tüüpkonna kohta, millele ta on ELi tüübikinnituse andnud, mille ELi tüübikinnituse andmisest keeldunud või mille ELi tüübikinnituse tühistanud.

6. Tüübikinnitusasutus koostab teabepaketi, mis sisaldab teatmikku koos katsearuande ja kõigi muude dokumentidega, mille tehniline teenistus või tüübikinnitusasutus on lisanud teatmikule oma ülesannete täitmise käigus (edaspidi „teabepakett“).

Teabepaketil peab olema sisukord, kus loetletakse selle sisu, sobilikult nummerdatuna või muul viisil tähistatuna, et iga dokumendi kõik leheküljed ja vorm oleksid selgelt eristatavad, et kajastada ELi tüübikinnituse menetlemise järjestikuseid etappe, eelkõige läbivaatamise ja ajakohastamise kuupäevi.

Tüübikinnitusasutus tagab, et teabepaketis sisalduv teave on kättesaadav vähemalt 25 aasta jooksul pärast asjaomase ELi tüübikinnituse kehtivuse lõppu.

7. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse

a) lõikes 4 osutatud ühtlustatud nummerdussüsteemi kindlaksmääramise meetod;

b) lõikes 5 osutatud andmevahetuse vormid ja andmete struktuur.

Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 23

ELi tüübikinnitustunnistust käsitlevad erisätted

1. ELi tüübikinnitustunnistusel on järgmised lisad:

a) teabepakett;

b) asjakohasel juhul artiklis 31 osutatud nõuetele vastavuse deklaratsioonide allkirjastamiseks volitatud isikute nimed ja allkirjanäidised ning märge nende ametikoha kohta.

2. Komisjon kehtestab ELi tüübikinnitustunnistuse näidise.

3. Iga kinnitatud mootoritüübi või -tüüpkonna puhul teeb tüübikinnitusasutus järgmisi toiminguid:

a) täidab kõik asjakohased ELi tüübikinnitustunnistuse osad ja lisab katsearuande;

b) koostab teabepaketi sisukorra;

▼B

c) väljastab taotlejale viivitamata täidetud tunnistuse koos selle lisadega.

4. ELi tüübikinnituse puhul, mille kehtivusele on seatud piirangud või millele on tehtud käesoleva määruse teatavatest nõuetest erandeid vastavalt artiklile 35, tuleb nimetatud piirangud või erandid märkida ELi tüübikinnitustunnistusse.

5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud ELi tüübikinnitustunnistuse näidis. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 24

ELi tüübikinnituseks nõutavad katsed

1. Vastavust käesolevas määruses sätestatud tehnilistele eeskirjadele tõendatakse asjakohaste katsete abil, mida teevad selleks määratud tehnilised teenistused. Mõõtmis- ja katsemenetlused ning katsete tegemiseks vajalik varustus ja vahendid määratakse kindlaks artiklis 25.

2. Tootja annab tüübikinnitusasutusele asjaomastes delegeeritud õigusaktides nõutavate katsete tegemiseks vajaliku arvu mootoreid.

3. Nõutud katsete tegemisel kasutatakse mootoreid, mille tunnused vastavad kinnitatava mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna algmootori tunnustele.

Olenemata esimesest lõigust, võib tootja kokkuleppel tüübikinnitusasutusega valida mootori, mille tunnused ei vasta kinnitatava mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna algmootori tunnustele, kuid milles on ühendatud mitmed nõutava heitetaseme seisukohast kõige ebasoodsamad omadused. Valiku tegemisel võib otsustamise hõlbustamiseks kasutada virtuaalseid katsemeetodeid.

4. ELi tüübikinnituskatsete tegemiseks on IV lisas kindlaks määratud kohaldatavad katsetsüklid. Katsetsüklid, mida kohaldatakse iga mootoritüübi puhul, mida ELi tüübikinnitus hõlmab, märgitakse teabedokumenti.

5. Mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna algmootori näidist või lõike 3 teise lõigu kohaselt valitud mootorit katsetatakse dünamomeetril, kasutades IV lisa tabelites IV-1 kuni IV-10 määratletud kohaldatavaid maanteeväliseid püsikatsetsükleid. Tootja võib valida, kas

▼B

kasutada selle katse tegemiseks üksikrežiimi või astmelist katsemeetodit. Kui välja arvata lõigetes 7 ja 8 osutatud juhtumid, ei tule vastava kategooria muutuva kiirusega mootorit sama kategooria püsikiirusega käitamiseks kasutamisel katsetada püsikiirusega püsikatsetsükli raames.

6. Püsikiirusega mootorite puhul, mille regulaator võimaldab seadistada erinevaid kiiruseid, tuleb täita lõike 5 nõudeid iga kasutatava püsikiiruse korral ja teabedokumenti tuleb märkida iga mootoritüübi puhul kohalduvad kiirused.

7. Nii muutuva kui ka püsikiirusega käitamiseks kasutatavate IWP-kategooria mootorite puhul tuleb täita lõike 5 nõudeid iga kohaldatava püsikatsetsükli puhul eraldi ja teabedokumenti tuleb märkida kõik püsikatsetsüklid, mille puhul kõnealune nõue täideti.

8. IWP-kategooria mootori puhul, mis on vastavalt artikli 4 lõikele 2 ette nähtud kasutamiseks IWA-kategooria mootori asemel, tuleb täita iga IV lisa tabelites IV-5 ja IV-6 toodud kohaldatava püsikatsetsükli puhul käesoleva artikli lõike 5 nõudeid ning teabedokumenti tuleb märkida kõik püsikatsetsüklid, mille puhul kõnealune nõue täideti.

9. Kui artikli 34 lõigete 5 ja 6 kohaselt tüübikinnituse saanud mootorid välja arvata, tuleb NRE-kategooria muutuva kiirusega mootoreid, mille kasulik võimsus on vähemalt 19 kW, kuid mitte üle 560 kW, lisaks käesoleva artikli lõike 5 nõuete kohaldamisele katsetada dünamomeetril IV lisa tabelis IV-11 määratletud siirdekatsetsüklit kasutades.

10. NRS-v-2b- ja NRS-v-3-kategooria mootoreid, mille maksimaalne kiirus on kuni 3 400 p/min, tuleb lisaks lõike 5 nõuete kohaldamisele katsetada dünamomeetril IV lisa tabelis IV-12 toodud siirdekatsetsüklit kasutades.

11. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse käesolevas artiklis osutatud püsikatsetsüklite ja siirdekatsetsüklite üksikasjalikud tehnilised kirjeldused ja omadused, sealhulgas vastav mootori koormus- ja kiirusseadistuste määramise meetod. Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2016.

12. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse ELi tüübikinnituse andmiseks nõutava katsearuande ühtne vorming. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

▼B

Artikkel 25

ELi tüübikinnituse jaoks vajalike mõõtmiste ja katsete tegemine

1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate mootorite heitkoguste katsete lõplikud tulemused kujunevad välja kõigi alljärgnevate tegurite kohaldamise tulemusel:

a) karterigaaside heitkogused, kui see on lõikes 3 kohaselt nõutav ja see ei ole veel hõlmatud laborimõõtmisega;

b) vajalikud korrektsioonitegurid, kui see on lõikes 3 kohaselt nõutav ja kui mootoril on regenereeruv heitgaasi järeltöötlussüsteem;

c) halvendustegurid kõigi mootorite kohta, mis on asjakohased V lisas täpsustatud heite püsimisaegadele.

2. Kui mootoritüübi või -tüüpkonnaga tehakse katseid, et selgitada välja, kas mootoritüüp või -tüüpkond vastab käesolevas määruses sätestatud heitenormidele, kasutatakse järgmisi etalonkütuseid või kütusekombinatsioone:

a) diislikütus;

b) bensiin;

c) bensiini/õli segu kahetaktiliste sädesüütega mootorite korral;

d) maagaas/biometaan;

e) veeldatud naftagaas;

f) etanool.

Mootoritüüp või -tüüpkond peab käesolevas määruses sätestatud heite piirnormidele vastama ka muude täpsustatud kütuste, kütusesegude või kütuseemulsioonide kasutamisel, mille tootja on ära märkinud ELi tüübikinnituse taotluses ja kirjeldanud teatmikus.

3. Mõõtmiste ja katsete tegemisel peavad tehnilised nõuded olema täidetud seoses järgmisega:

a) katseseadmed ja katsemenetlus;

b) heite mõõtmise ja proovivõtu seadmed ja kord;

c) andmete hindamise ja arvutusmeetodid;

d) halvendustegurite määramise meetod;

e) II lisas sätestatud V etapi heite piirnormidele vastavate NRE-, NRG-, IWP-, IWA-, RLR-, NRS-, NRSh-, SMB- ja ATS-kategooriasse kuuluvate mootorite puhul:

i) karterigaaside heite arvestamise meetod;

▼B

ii) heitgaasi järeltöötlussüsteemi pideva või harva toimuva regenereerimise kindlaksmääramise ja arvestamise meetod;

f) II lisas sätestatud V etapi heite piirnormidele vastavate NRE-, NRG-, IWP-, IWA-, RLL- ja RLR-kategooriasse kuuluvate elektrooniliselt juhitavate mootorite puhul, mis kasutavad elektroonilist juhtimist kütuse sissepritsimise koguse ja ajastuse määramiseks või mis kasutavad elektroonilist juhtimist NO_x vähendamiseks kasutatava heitekontrollisüsteemi aktiveerimiseks, deaktiveerimiseks või seadistamiseks:

i) heitekontrollistrateegiad, sealhulgas strateegiate näitlikustamiseks vajalikud dokumendid;

ii) NO_x kontrollimeetmed, sealhulgas kontrollimeetmete näitlikustamise meetod;

iii) asjaomase maanteevälise püsikatsetsükliga seotud ala, mille piires kontrollitakse kogust, mille võrra võib heide ületada II lisas sätestatud heite piirnorme;

iv) kontrollpiirkonnas heitkoguse stendikatse raames tehnilise teenistuse valitud täiendavad mõõtmispunktid.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas käesoleva määruse artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, milles sätestatakse

a) metoodika heitkoguste laborikatsete tulemuste kohandamiseks selliselt, et need sisaldaksid lõike 1 punktis c osutatud halvendustegureid;

b) lõikes 2 osutatud etalonkütuste tehnilised tunnused ja asjakohasel juhul teatmikus kirjeldatud muude täpsustatud kütuste, kütusesegude ja kütuseemulsioonide kirjeldamise nõuded;

c) üksikasjalikud tehnilised nõuded ja tunnused lõikes 3 osutatud mõõtmiste ja katsete tegemiseks;

d) tahkete osakeste arvu mõõtmise meetod, võttes arvesse UNECE eeskirja nr 49 06-seerias esitatud kirjeldusi;

e) II lisas osutatud täielikult või osaliselt gaaskütusel töötavate mootorite katsetamisel kohaldatavad üksikasjalikud tehnilised nõuded.

Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2016.

▼B

Artikkel 26

Toodangu vastavuse kontrollimise kord

1. ELi tüübikinnitust andev tüübikinnitusasutus võtab seoses kõnealuse ELi tüübikinnitusega vajalikud abinõud – vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega – kontrollimaks, kas on võetud vajalikud meetmed tootmises olevate mootorite tüübile vastavuse tagamiseks, lähtudes käesoleva määruse nõuetest.

2. ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus võtab seoses kõnealuse ELi tüübikinnitusega tarvitusele vajalikud abinõud kontrollimaks, et tootja poolt välja antud nõuetele vastavuse deklaratsioonid on kooskõlas artikliga 31.

3. ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus võtab seoses kõnealuse ELi tüübikinnitusega vajalikud abinõud – vajaduse korral koostöös teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega – kontrollimaks, kas käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmed on endiselt piisavad, nii et tootmises olevad mootorid vastavad jätkuvalt kinnitatud tüübile ning nõuetele vastavuse deklaratsioonid on asjakohasel juhul jätkuvalt kooskõlas artikli 31 nõuetega.

4. Selleks et kontrollida mootori vastavust kinnitatud tüübile, võib ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus tootja ettevõttes, sealhulgas tootmisrajatistes, teha võetud proovide kontrolle või katseid, mida nõutakse ELi tüübikinnituse jaoks.

5. Kui ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus tuvastab, et lõikes 1 osutatud meetmeid ei ole võetud, et need erinevad oluliselt lõikes 1 osutatud kokkulepitud meetmetest, et meetmete võtmine on lõppenud või et neid ei peeta enam asjakohasteks, kuigi tootmine jätkub, võtab kõnealune tüübikinnitusasutus kasutusele vajalikud abinõud, et tagada toodangu vastavuse menetluse nõuetekohane järgimine, või tühistab ELi tüübikinnituse.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, milles määratakse kindlaks üksikasjalikud tüübikinnitusasutuste võetavad meetmed ja järgitavad menetlused tagamaks, et toodetavad mootorid vastavad kinnitatud tüübile. Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2016.

VI PEATÜKK

ELI TÜÜBIKINNITUSTE MUUDATUSED JA KEHTIVUS

Artikkel 27

Üldsätted

1. Tootja teavitab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust viivitamata igast teabepaketi andmete muudatusest.

▼B

Muudatuse korral otsustab tüübikinnitusasutus, millist artiklis 28 sätestatud menetlust tuleb kohaldada.

Vajaduse korral võib tüübikinnitusasutus tootjaga konsulteerides otsustada, et tuleb anda uus ELi tüübikinnitus.

2. ELi tüübikinnituse muutmise taotlus esitatakse eranditult algse ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.

3. Kui tüübikinnitusasutus leiab, et muudatuse tegemiseks on vaja kontrolle või katseid korrata, teatab ta sellest tootjale.

Artiklis 28 sätestatud menetlusi kohaldatakse üksnes juhul, kui tüübikinnitusasutus järeldab nende kontrollide või katsete põhjal, et ELi tüübikinnituse nõuded on jätkuvalt täidetud.

Artikkel 28

ELi tüübikinnituste parandused ja täiendused

1. Kui teabepaketis sisalduvad andmed on muutunud, kuid kontrolle või katseid korrata ei ole vaja, nimetatakse sellist muudatust „paranduseks“.

Kõnealuse paranduse korral parandab tüübikinnitusasutus vajaduse korral ja põhjendamatu viivituseta teabepaketi asjakohased leheküljed, märkides igale parandatud leheküljele selgelt muudatuse laadi ja paranduse kuupäeva, ja lisab teabepaketile parandatud sisukorra. Teabepaketi terviklik ajakohastatud versioon koos muudatuste üksikasjaliku kirjeldusega loetakse käesoleva lõike nõudele vastavaks.

2. Lõikes 1 osutatud muudatust nimetatakse täienduseks, kui teabepaketis sisalduvad andmed on muutunud ja kui ilmneb mõni järgmine asjaolu:

a) nõutakse täiendavaid kontrolle või katseid;

b) ELi tüübikinnitustunnistusel (välja arvatud lisad) sisalduvad andmed on muutunud;

c) kinnitatud mootoritüübi või -tüüpkonna suhtes hakatakse kohaldama käesoleva määruse või selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides või rakendusaktides sätestatud uusi nõudeid.

Täienduse puhul koostab tüübikinnitusasutus ajakohastatud ELi tüübikinnitustunnistuse, mida tähistatakse täienduse numbriga, mida suurendatakse vastavalt juba varem antud täienduste arvule. ELi tüübikinnitustunnistuselt peab selgelt nähtuma laiendamise põhjus ja laiendamise kuupäev.

▼B

3. Alati kui muudetakse teabepaketi lehekülgi või koostatakse selle terviklik ajakohastatud versioon, tehakse vastavad muudatused teabepaketi sisukorda, mis on lisatud ELi tüübikinnitustunnistusele, et ära näidata viimati lisatud täienduse või paranduse kuupäev või tervikteksti uusima ajakohastatud versiooni kuupäev.

4. Mootoritüübi või -tüüpkonna ELi tüübikinnitust ei ole vaja muuta, kui lõike 2 punktis c osutatud uued nõuded ei ole tehnilisest seisukohast selle mootoritüübi või -tüüpkonna jaoks selle heitkoguseid arvestades olulised.

Artikkel 29

Muudatuste väljastamine ja nendest teatamine

1. ELi tüübikinnituse paranduse korral väljastab tüübikinnitusasutus taotlejale põhjendamatu viivituseta artikli 28 lõike 1 teises lõigus osutatud parandatud dokumendid või – kui see on asjakohane – ajakohastatud tervikversiooni, sealhulgas teabepaketi parandatud sisukorra.

2. ELi tüübikinnituse täienduse korral väljastab tüübikinnitusasutus taotlejale põhjendamatu viivituseta artikli 28 lõike 2 teises lõigus osutatud ajakohastatud ELi tüübikinnitustunnistuse, sealhulgas selle lisad ja teabepaketi sisukorra.

3. Tüübikinnitusasutus teatab IMI kaudu igast ELi tüübikinnituse muudatusest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele vastavalt artikli 22 lõikele 5.

Artikkel 30

ELi tüübikinnituse kehtivus

1. ELi tüübikinnitus antakse määramata ajaks.

2. Mootori ELi tüübikinnitus muutub kehtetuks järgmistel juhtudel:

a) tüübikinnituse saanud mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna suhtes kohaldatavad uued nõuded muutuvad mootori turule laskmisel kohustuslikuks ning ELi tüübikinnitust ei ole võimalik vastavalt täiendada või parandada;

b) tüübikinnituse saanud mootoritüübi või -tüüpkonna tootmine lõpetatakse lõplikult ja vabatahtlikult;

c) ELi tüübikinnitus kaotab kehtivuse artikli 35 lõike 3 kohase piirangu tõttu;

d) ELi tüübikinnitus on tühistatud vastavalt artikli 26 lõikele 5, artikli 39 lõikele 1 või artikli 40 lõikele 3.

▼B

3. Kui ELi tüübikinnituse kehtivuse tingimused ei ole enam täidetud vaid ühe mootoritüübi puhul, kaotab kehtivuse vaid kõnealuse mootoritüüpkonna selle kindla mootoritüübi ELi tüübikinnitus.

4. Kui mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna tootmine lõpetatakse lõplikult, teatab tootja sellest tüübikinnitusasutusele, kes andis vastava ELi tüübikinnituse.

Ühe kuu jooksul pärast teate saamist teavitab tüübikinnitusasutus, kes mootoritüübile või -tüüpkonnale ELi tüübikinnituse andis, sellest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutusi.

5. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, teatab tootja juhul, kui mootoritüübi või asjakohasel juhul mootoritüüpkonna ELi tüübikinnituse kehtivus hakkab lõppema, sellest ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele.

Sel juhul edastab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus kogu asjakohase teabe viivitamata teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele.

Kõnealuses teabes märgitakse eelkõige viimase toodetud mootori tootmise kuupäev ja mootori identifitseerimisnumber.

6. Lõigetes 4 ja 5 osutatud teavitamisnõuded loetakse täidetuks asjaomase teabe üleslaadimisega IMI-sse.

VII PEATÜKK

NÕUETELE VASTAVUSE DEKLARATSIOON JA MÄRGISED

Artikkel 31

Nõuetele vastavuse deklaratsioon

1. Tootja kui mootoritüübi või -tüüpkonna ELi tüübikinnituse omaja väljastab nõuetele vastavuse deklaratsiooni (edaspidi „nõuetele vastavuse deklaratsioon“), mis on kaasas mootoritega, mis on lastud turule vastavalt

a) artikli 34 lõikes 2, 4, 5, 6, 7 või 8 või artikli 35 lõikes 4 osutatud erandile või

b) artikli 58 lõikes 9, 10 või 11 osutatud üleminekusättele.

Nõuetele vastavuse deklaratsioonis tuuakse välja mootori eritunnused ja mootorile kohalduvad piirangud, see antakse mootoriga tasuta kaasa ja asjakohasel juhul peab see olema kaasas väljaspool teid kasutatava liikurmasinaga, millele mootor on paigaldatud. Selle väljastamine ei sõltu tootjale taotluse või lisateabe esitamisest. Nõuetele vastavuse deklaratsiooni võib esitada ka turvalisel elektroonilisel kujul.

▼B

Lõpptarbija taotluse korral väljastab tootja talle kümne aasta jooksul pärast mootori tootmise kuupäeva nõuetele vastavuse deklaratsiooni duplikaadi tasu eest, mis ei ületa selle väljastamise kulu. Iga nõuetele vastavuse deklaratsiooni duplikaadi esiküljel peab olema selgelt nähtav sõna „duplikaat“.

2. Nõuetele vastavuse deklaratsioon koostatakse vähemalt ühes liidu institutsioonide ametlikest keeltest.

Iga liikmesriik võib taotleda tootjalt nõuetele vastavuse deklaratsiooni tõlkimist selle liikmesriigi ametlikku keelde või ametlikesse keeltesse.

3. Nõuetele vastavuse deklaratsioonile alla kirjutamiseks volitatud isik(ud) kuulub (kuuluvad) tootja organisatsiooni ning kõnealuse organisatsiooni juhatus on ta (nad) nõuetekohaselt volitanud, et tagada tootja täielik juriidiline vastutus projekteerimise ja valmistamisega seotud aspektide või mootori tootmise vastavuse eest.

4. Nõuetele vastavuse deklaratsioon täidetakse tervikuna ja see ei sisalda mootori kasutusele muid piiranguid kui need, mis on käesolevas määruses sätestatud.

5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse nõuetele vastavuse deklaratsiooni näidis, sealhulgas võltsimise välistamise ja turvalise elektroonilise dokumendi kontrollimise abinõud. Sel eesmärgil sätestatakse rakendusaktides nõuetele vastavuse deklaratsiooni kaitseks kasutatavad turvaelemendid. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 32

Mootorite kohustuslik märgistus

1. Tootja kinnitab märgistuse igale kinnitatud tüübile vastavalt toodetud mootorile (edaspidi „kohustuslik märgistus“).

2. Allpool osutatud mootorite puhul sisaldab kohustuslik märgistus täiendavat teavet, milles märgitakse, et mootori suhtes kohaldatakse asjaomaseid erandeid või üleminekusätteid:

a) artikli 34 lõike 1 kohaselt kolmandatesse riikidesse eksportimiseks ette nähtud mootorid, mis on toodetud liidus või väljaspool liitu ja paigaldatud liidus väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele;

b) artikli 34 lõike 2, 5, 6 või 8 kohaselt turule lastud mootorid;

c) artikli 34 lõike 4 kohaselt ajutiselt turule lastud mootorid;

▼B

d) artikli 58 lõike 5 kohaselt turule lastud üleminekumootorid;

e) artikli 34 lõike 7, artikli 58 lõike 10 või 11 kohaselt turule lastud asendusmootorid.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse kohustusliku märgistuse näidis, sealhulgas kohustuslik põhiteave, mis on nõutav tootmisliinilt tuleva mootori märgistuse puhul, ning kohustuslik põhiteave, mis on nõutav enne mootori turule laskmist, ja asjakohasel juhul käesoleva artikli lõikes 2 osutatud lisateave. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega 31. detsembriks 2016.

Artikkel 33

Mootorite ajutine märgistus

1. Tootja kinnitab ajutise märgistuse igale mootorile, mis on toodetud kooskõlas kinnitatud tüübiga ja mis on lastud turule artikli 34 lõike 3 alusel.

2. Mootor, mis veel ei vasta kinnitatud tüübile ja mis on kõnealuse mootori tootjale tarnitud, võib kanda ainult ajutist märgist.

3. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud ajutise märgistuse näidis, sealhulgas selles sisalduv kohustuslik põhiteave. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

VIII PEATÜKK

ERANDID

Artikkel 34

Üldised erandid

1. Käesolevat määrust ei kohaldata mootoritele, mis on ette nähtud eksportimiseks kolmandatesse riikidesse, välja arvatud artikli 32 lõike 2 punkti a.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata relvajõududes kasutatavatele mootoritele, välja arvatud artikli 32 lõike 2 punkti b.

Käesoleva lõike kohaldamisel ei käsitata relvajõudude osana tuletõrje- ja kodanikukaitse-, avaliku korra tagamise eest vastutavaid ja kiirabi teenistusi.

3. Ilma et see piiraks artikli 32 kohaldamist ja algseadme valmistaja nõusolekul võib tootja tarnida asjaomasele algseadme valmistajale mootori selle heitgaasi järeltöötlussüsteemist eraldi.

▼B

4. Olenemata artikli 5 lõikest 3, võib liikmesriik anda loa lasta kohapeal tehtavate katsete jaoks ajutiselt turule mootorid, millele ei ole antud ELi tüübikinnitust kooskõlas käesoleva määrusega.

5. Olenemata artikli 18 lõikest 2 ja artikli 22 lõikest 3, annavad liikmesriigid ELi tüübikinnituse ja turule laskmise loa mootoritele, mis vastavad VI lisas sätestatud eriotstarbega mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormidele, tingimusel et mootorid on mõeldud paigaldamiseks väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele, mis on ette nähtud kasutamiseks plahvatusohtlikus keskkonnas, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/34/EL ([1]) artikli 2 punktis 5.

6. Olenemata artikli 18 lõikest 2 ja artikli 22 lõikest 3, võivad liikmesriigid taotluse korral anda ELi tüübikinnituse ja turule laskmise loa mootoritele, mis vastavad VI lisas sätestatud eriotstarbega mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormidele, tingimusel et asjaomased mootorid on mõeldud paigaldamiseks väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele, mida kasutatakse ainult riikliku päästeteenistuse käitatavate päästepaatide veeskamiseks ja seejärel nende tagasitoomiseks.

7. Olenemata artikli 5 lõikest 3 ja artikli 18 lõikest 2, võivad liikmesriigid anda loa lasta turule asendusmootorid RLL- või RLR-kategooria mootoritele, mis on lastud liidu turule 31. detsembril 2011 või enne seda, kui tüübikinnitusasutus läbivaatamise tulemusena tunnistab ja jõuab järeldusele, et II lisa tabelites II-7 ja II-8 sätestatud kohaldatavatele heite piirnormidele vastava mootori paigaldamine tekitaks suuri tehnilisi probleeme. Sellisel juhul peab asendusmootor vastama heite piirnormidele, millele see oleks pidanud liidu turule laskmiseks vastama 31. detsembril 2011, või rangematele heite piirnormidele.

RLL- ja RLR-kategooria mootorite puhul, mis on lastud liidu turule pärast 31. detsembrit 2011, võivad liikmesriigid anda loa lasta turule asendusmootorid, mis vastavad heite piirnormidele, mis kehtisid asendatava mootori suhtes selle esimest korda liidu turule laskmise ajal.

8. RLL- ja RLR-kategooria mootorite puhul võivad liikmesriigid anda loa lasta turule mootorid, mis vastavad 5. oktoobril 2016 kehtivas asjaomases õigusaktis ette nähtud uusimatele kohaldatavatele heite piirnormidele, tingimusel et:

a) nimetatud mootorid on sellise projekti osa, mis on 6. oktoobril 2016 edasijõudnud arendusjärgus, nagu on määratletud direktiivis 2008/57/EÜ, ja

b) II lisa tabelites II-7 ja II-8 sätestatud kohaldatavatele heite piirnormidele vastavate mootorite kasutamine toob kaasa ebaproportsionaalselt suuri kulutusi.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/34/EL plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavaid seadmeid ja kaitsesüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 309).

▼B

Hiljemalt 17. septembriks 2017 edastavad kõik liikmesriigid komisjonile niisuguste projektide loetelu.

9. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks üksikasjalike tehniliste kirjelduste ja tingimustega, mis on ette nähtud

a) tootja poolt algseadme valmistajale mootori tarnimiseks heitgaasi järeltöötlussüsteemist eraldi, nagu on osutatud lõikes 3;

b) kohapeal tehtavateks katseteks selliste mootorite ajutiseks turule laskmiseks, millele ei ole antud ELi tüübikinnitust käesoleva artikli kohaselt, nagu on osutatud lõikes 4;

c) lõigetes 5 ja 6 osutatud mootoritele ELi tüübikinnituse andmiseks ja nende turule laskmise lubamiseks, mis vastavad VI lisas sätestatud eriotstarbega mootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnormidele.

Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 35

Uute tehnoloogiate või uute põhimõtete suhtes tehtavad erandid

1. Tootja võib esitada taotluse ELi tüübikinnituse saamiseks mootoritüübile või -tüüpkonnale, milles on kasutatud uusi tehnoloogiaid või uusi põhimõtteid ning mis nimetatud uute tehnoloogiate või uute põhimõtete tõttu ei vasta ühele või mitmele käesoleva määruse nõudele.

2. Tüübikinnitusasutus annab lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnituse, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) taotluses on esitatud põhjused, miks kõnealused uued tehnoloogiad või uued põhimõtted muudavad mootoritüübi või -tüüpkonna ühele või mitmele käesoleva määruse nõudele mittevastavaks;

b) taotluses on kirjeldatud uue tehnoloogia või uue põhimõtte keskkonnamõju ning meetmeid, mis on võetud selleks, et võrreldes käesoleva määruse nõuetega, mille suhtes erandit taotletakse, oleks tagatud vähemalt samaväärne keskkonnakaitse tase;

c) esitatud on katsete kirjeldus ja nende tulemused, mis tõendavad, et punktis b esitatud tingimus on täidetud.

3. Lõikes 1 osutatud ELi tüübikinnituse andmiseks on vaja komisjoni luba.

▼B

Asjakohasel juhul täpsustatakse komisjoni loas, kas tüübikinnituse suhtes kohaldatakse piiranguid.

Kõnealune luba antakse rakendusaktiga.

4. Enne seda, kui komisjon teeb lõike 3 kohaselt otsuse loa andmise kohta, võib tüübikinnitusasutus väljastada ajutise ELi tüübikinnituse, mis kehtib

a) ainult selle liikmesriigi territooriumil;

b) ainult taotletava erandi alla kuuluva mootoritüübi või -tüüpkonna kohta ja

c) vähemalt 36 kuud.

Kui väljastatakse ajutine ELi tüübikinnitus, teavitab tüübikinnitusasutus sellest viivitamata komisjoni ja teisi liikmesriike, edastades neile toimiku, mis sisaldab lõikes 2 osutatud teavet.

Sellise ajutise ELi tüübikinnituse ajutine olemus ja piiratud territoriaalne kehtivus peavad nähtuma ELi tüübikinnitustunnistuse ja nõuetele vastavuse deklaratsiooni pealkirjast.

5. Kui tüübikinnitusasutused otsustavad tunnustada lõikes 4 osutatud ajutist ELi tüübikinnitust oma territooriumi piires, teatavad nad sellest asjaomasele tüübikinnitusasutusele ja komisjonile kirjalikult.

6. Kui komisjon otsustab lõikes 3 osutatud loa andmisest keelduda, teatab tüübikinnitusasutus viivitamata lõikes 4 osutatud ajutise ELi tüübikinnituse omanikule, et ajutine ELi tüübikinnitus kaotab kehtivuse kuue kuu möödumisel komisjoni keelduva otsuse kuupäevast.

Olenemata komisjoni otsusest lõikes 3 osutatud loa andmisest keelduda, võib ajutise ELi tüübikinnituse kohaselt enne selle kehtivuse lõppu toodetud mootoreid turule lasta igas liikmesriigis, kelle tüübikinnitusasutused tunnustasid ajutist ELi tüübikinnitust.

7. Lõike 4 teises lõigus ja lõikes 5 osutatud nõuded loetakse täidetuks asjaomase teabe üleslaadimisega IMI-sse.

▼B

8. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse käesoleva artikli lõikes 3 osutatud luba. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

9. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse käesoleva artikli lõikes 4 osutatud ELi tüübikinnitustunnistuse ja nõuetele vastavuse deklaratsiooni ühtsed näidised, sealhulgas nendel esitatav kohustuslik põhiteave. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 36

Delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide hilisem kohandamine

1. Kui komisjon lubab teha erandi vastavalt artiklile 35, võtab ta viivitamata vajalikud meetmed asjakohaste delegeeritud õigusaktide või rakendusaktide kohandamiseks tehnoloogia arenguga.

Kui artikli 35 kohaselt tehtud erand on reguleeritud UNECE eeskirjaga, teeb komisjon ettepaneku eeskirja muutmiseks kooskõlas menetlusega, mis on ette nähtud muudetud 1958. aasta kokkuleppega.

2. Niipea kui lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusakte või rakendusakte on muudetud, tühistab komisjon piirangud, mis kehtestati erandi lubamise otsusega.

Kui delegeeritud õigusakti või rakendusakti kohandamiseks vajalikke samme ei ole astutud, võib komisjon rakendusakti vormis otsusega, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega ning ajutise ELi tüübikinnituse andnud liikmesriigi taotluse korral, lubada kõnealusel liikmesriigil selle kehtivusaega pikendada.

IX PEATÜKK

TOOTMISARUANDLUS JA -KONTROLL

Artikkel 37

Tootjate kohustused toodangut käsitleva aruandluse kohta

1. Tootja esitab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusele loetelu, mis sisaldab kõigi nende mootoritüüpide ja mootorite alamkategooriate mootorite arvu, mis on toodetud kooskõlas käesoleva määruse nõuete ja ELi tüübikinnitusega pärast viimati esitatud aruannet või pärast seda, kui käesoleva määruse nõudeid esimest korda kohaldati.

▼B

Nimetatud loetelu esitatakse

a) 45 päeva jooksul pärast iga kalendriaasta lõppu;

b) viivitamata pärast kõiki III lisas osutatud mootorite turule laskmise kuupäevi ja

c) pärast tähtaega, mille otsustab kehtestada tüübikinnitusasutus.

2. Lõikes 1 osutatud loetelus tuleb täpsustada, millised identifitseerimisnumbrid vastavad millisele mootoritüübile või asjakohasel juhul mootoritüüpkonnale ja ELi tüübikinnitusnumbrile, kui see ei selgu mootori kodeerimissüsteemist.

3. Lõikes 1 osutatud loetelus tuleb välja tuua iga juht, mille puhul tootja lõpetab tüübikinnituse saanud mootoritüübi või -tüüpkonna tootmise.

4. Tootja peab lõikes 1 osutatud loetelu koopiat säilitama vähemalt 20 aasta jooksul pärast asjaomase ELi tüübikinnituse kehtivuse lõppu.

5. Komisjon võib vastu võtta rakendusaktid, milles sätestatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud loetelu vorm. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 38

Kontrollimeetmed

1. ELi tüübikinnituse andnud liikmesriigi tüübikinnitusasutus võtab vajalikud meetmed, et tagada asjakohasel juhul koostöös teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustega, et enne tüübikinnituse saanud mootori turule laskmist või turul kättesaadavaks tegemist on ELi tüübikinnitusega seotud identifitseerimisnumbrid tootjatele nõuetekohaselt eraldatud ning tootjate poolt nõuetekohaselt kasutatud.

2. Identifitseerimisnumbreid võib täiendavalt kontrollida seoses toodangu nõuetele vastavuse kontrollimisega, nagu on sätestatud artiklis 26.

3. Identifitseerimisnumbrite kontrollimiseks esitab tootja või tootja esindaja vastava taotluse korral tüübikinnitusasutusele viivitamata kõik vajalikud tootja ostjatega seotud andmed koos nende mootorite identifitseerimisnumbritega, mille tootmise kohta on kooskõlas artikliga 37 esitatud aruanne. Kui mootorid on tehtud kättesaadavaks algseadme valmistajale, ei nõuta tootjalt lisateabe esitamist.

▼B

4. Kui tootja ei ole tüübikinnitusasutuse vastava taotluse korral võimeline tõendama mootorite kohustusliku märgistamise nõuete täitmist, võib tüübikinnitusasutus vastavale mootoritüübile või -tüüpkonnale antud ELi tüübikinnituse tühistada. Liikmesriikide tüübikinnitusasutused teavitavad üksteist ühe kuu jooksul igast ELi tüübikinnituse tühistamisest ja tühistamise põhjustest kooskõlas artikli 22 lõikega 5.

X PEATÜKK

KAITSEKLAUSLID

Artikkel 39

Kinnitatud tüübile mittevastavad mootorid

1. Kui mootorid, millel on kohustuslik märgistus ja asjakohasel juhul nõuetele vastavuse deklaratsioon, ei vasta kinnitatud mootoritüübile või -tüüpkonnale, võtab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus vajalikud meetmed, et tagada tootmises olevate mootorite vastavusse viimine kinnitatud mootoritüübi või -tüüpkonnaga. Selliste meetmete hulka võib kuuluda ELi tüübikinnituse tühistamine, kui tootja võetud parandusmeetmed on ebapiisavad.

Asjaomane tüübikinnitusasutus teavitab võetud meetmetest teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutusi.

2. Lõike 1 kohaldamisel käsitatakse kõrvalekaldeid ELi tüübikinnitustunnistuse või teabepaketi andmetest kinnitatud mootoritüübile või -tüüpkonnale mittevastavusena, kui nendele kõrvalekalletele ei ole VI peatüki kohaselt luba antud.

3. Kui tüübikinnitusasutus leiab, et mootorid, millel on asjakohasel juhul teises liikmesriigis väljastatud nõuetele vastavuse deklaratsioon või tüübikinnitustähis, ei vasta kinnitatud mootoritüübile või -tüüpkonnale, võib liikmesriik paluda ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutusel kontrollida tootmises olevate mootorite jätkuvat vastavust kinnitatud mootoritüübile või -tüüpkonnale. Sellise taotluse saamisel võtab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus lõikes 1 osutatud meetmed võimalikult kiiresti ja hiljemalt kolme kuu jooksul taotluse esitamise kuupäevast.

4. Tüübikinnitusasutused teavitavad üksteist ühe kuu jooksul igast ELi tüübikinnituse tühistamisest ja tühistamise põhjustest kooskõlas artikli 22 lõikega 5.

5. Kui ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus vaidlustab talle edastatud mittevastavuse teate, püüavad asjaomased liikmesriigid vaidluse lahendada.

Tüübikinnitusasutus teavitab komisjoni ning vajaduse korral korraldab komisjon asjakohaseid konsultatsioone vaidluse lahendamiseks.

▼B

Artikkel 40

Mootorite tagasikutsumine

1. Kui ELi tüübikinnituse saanud tootja on kohustatud määruse (EÜ) nr 765/2008 artikli 20 lõike 1 kohaldamise tulemusel mootorid olenemata sellest, kas need on väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale paigaldatud või mitte, turult tagasi kutsuma põhjusel, et mootor on keskkonnakaitse või rahvatervise seisukohast tõsiselt ohtlik, teavitab tootja

a) sellest viivitamata mootorile ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust ning

b) pakub asjaomasele tüübikinnitusasutusele välja asjakohased parandusmeetmed, mille abil kõrvaldada tõsine oht.

2. Tüübikinnitusasutus teatab pakutud parandusmeetmetest viivitamata teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ja komisjonile.

Tüübikinnitusasutused tagavad nimetatud parandusmeetmete tulemusliku rakendamise oma liikmesriigis.

3. Kui parandusmeetmed on tüübikinnitusasutuse hinnangul ebapiisavad või neid ei ole rakendatud piisavalt kiiresti, teavitab ta viivituseta ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust.

Kui tootja seejärel ei paku välja ega rakenda tulemuslikke parandusmeetmeid, võtab ELi tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutus ise kõik nõutavad kaitsemeetmed, mille hulka kuulub ELi tüübikinnituse tühistamine.

ELi tüübikinnituse tühistamise korral teatab tüübikinnitusasutus sellest tootjale, teiste liikmesriikide tüübikinnitusasutustele ning komisjonile tähitud kirjaga või samaväärsel elektroonilisel teel ühe kuu jooksul asjaomasest tühistamisest.

Artikkel 41

Otsustest ja õiguskaitsevahenditest teatamine

1. Alltoodud laadi või alltoodud eesmärgil tehtud otsuses esitatakse põhjused, millele selline otsus tugineb:

a) otsus, mis on tehtud käesoleva määruse kohaselt;

b) otsus, millega keeldutakse ELi tüübikinnitusest või tühistatakse ELi tüübikinnitustunnistus;

c) otsus, millega nõutakse mootori turult tagasikutsumist,

▼B

d) otsus, millega keelatakse mootori turule laskmine või seda piiratakse või takistatakse, või

e) otsus, millega keelatakse, piiratakse või takistatakse sellise väljaspool teid kasutatava liikurmasina turule laskmist, millele on paigaldatud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluv mootor.

2. Tüübikinnitusasutus peab teavitama asjaomast isikut järgmisest:

a) lõikes 1 osutatud otsused;

b) talle asjaomases liikmesriigis kehtivate seaduste alusel kättesaadavad õiguskaitsevahendid ja õiguskaitsevahenditele kohalduvad tähtajad.

XI PEATÜKK

RAHVUSVAHELISED EESKIRJAD JA TEHNILISE TEABE ESITAMINE

Artikkel 42

Samaväärsete tüübikinnituste tunnustamise

1. Liit võib liidu ja kolmandate riikide vaheliste mitme- või kahepoolsete lepingute raames tunnustada käesolevas määruses mootorite ELi tüübikinnitusele kehtestatud tingimuste ja sätete ning rahvusvaheliste või kolmandate riikide eeskirjadega kehtestatud menetluste samaväärsust.

2. Tüübikinnitusi, mis on antud, ja kohustuslikke märgistusi, mis on kehtestatud kooskõlas UNECE eeskirjadega või nende muudatustega, mille poolt liit on hääletanud või millega ühinenud lõike 4 punktis a osutatud delegeeritud õigusaktis sätestatu kohaselt, peetakse samaväärseteks käesoleva määruse alusel antud ELi tüübikinnitustega ja nõutud kohustusliku märgistusega.

3. ELi tüübikinnitusi, mis on antud liidu õigusaktide alusel, nagu on loetletud lõike 4 punktis b osutatud delegeeritud õigusaktis, peetakse samaväärseteks käesoleva määruse alusel antud ELi tüübikinnitustega.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse

a) selliste UNECE eeskirjade või nende muudatuste (sealhulgas nendes sätestatud nõuetest nende kohaldamise kohta) loetelu, mille poolt liit on hääletanud või millega liit on ühinenud, ja mida tuleb kohaldada väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele paigaldatavatele mootoritüüpidele või -tüüpkondadele ELi tüübikinnituse andmisel;

▼B

b) selliste liidu õigusaktide loetelu, mille alusel antakse ELi tüübikinnitusi, sealhulgas õigusaktides sätestatud nõuete loetelu nende kohaldamise kohta.

Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 43

Algseadme valmistajatele ja lõpptarbijatele mõeldud teave ja juhised

1. Tootja ei tohi esitada algseadme valmistajale ega lõpptarbijatele sellist tehnilist teavet seoses käesolevas määruses ettenähtud üksikasjadega, mis erineb tüübikinnitusasutuse heakskiidetud üksikasjadest.

2. Tootja teeb algseadme valmistajale kättesaadavaks kogu vajaliku teabe ja juhised, mida on vaja mootori õigesti paigaldamiseks väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale, sealhulgas mootori paigaldamise või kasutamisega seotud eritingimuste või piirangute kirjelduse.

3. Tootjad teevad algseadme valmistajale kättesaadavaks kogu olulise teabe ja vajalikud juhised, mis on suunatud lõpptarbijatele, sealhulgas mootori kasutamise eritingimuste või piirangute kirjelduse.

4. Tootjad teevad algseadme valmistajale kättesaadavaks ELi tüübikinnituse andmise menetluses kindlaks tehtud süsinikdioksiidi (CO_2) heitkogused ja volitavad algseadme valmistajat edastama vastavat teavet koos selgitava teabega katsetingimuste kohta selle väljaspool teid kasutatava liikurmasina lõpptarbijale, millele on mootor kavas paigaldada.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, milles sätestatakse käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 osutatud asjaomane teave ja juhised. Delegeeritud õigusaktid võetakse vastu 31. detsembriks 2016.

Artikkel 44

Andmete ja teabe vahetamine IMI kaudu

1. ELi tüübikinnitustega seotud andmete ja teabe vahetamine käesoleva määruse raames riigi ametiasutuste vahel või riigi ametiasutuste ja komisjoni vahel toimub elektroonilisel kujul IMI kaudu.

2. Käesoleva määruse kohaselt antud ELi tüübikinnitustega seotud igasugune oluline teave kogutakse tsentraliseeritult ja tehakse IMI kaudu kättesaadavaks riigi ametiasutustele ja komisjonile.

▼B

3. Komisjon tagab, et IMI võimaldab muuhulgas

a) vahetada andmeid ja teavet ühelt poolt tootjate või tehniliste teenistuste ning teiselt poolt riigi ametiasutuste või komisjoni vahel;

b) avalikku juurdepääsu teatavatele andmetele ja teabele, mis on seotud tüübikinnituskatsete tulemustega ja kasutusel olevate mootorite seire tulemustega;

c) olemasolevate riiklike andmebaaside ja IMI vahelist automaatset andmeedastust, kui see on asjakohane ning tehniliselt ja majanduslikult teostatav, ning kokkuleppel asjaomaste liikmesriikidega.

4. IMI kasutamine lõikes 3 osutatud viisil on vabatahtlik.

5. Komisjon võib vastu võtta rakendusakte, milles sätestatakse üksikasjalikud tehnilised nõuded ja menetlused, mida on vaja IMI ühendamiseks käesoleva artikli lõike 3 punktis c osutatud olemasolevate riiklike andmebaasidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse kooskõlas artikli 56 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega vastu 31. detsembriks 2016.

XII PEATÜKK

TEHNILISTE TEENISTUSTE MÄÄRAMINE JA NENDEST TEATAMINE

Artikkel 45

Nõuded tehnilistele teenistustele

1. Tehniline teenistus määratakse artikli 47 kohaselt ja see peab vastama käesoleva artikli lõigetes 2–9 sätestatud nõuetele.

2. Tehniline teenistus asutatakse liikmesriigi õiguse kohaselt ning ta on juriidiline isik.

3. Tehniline teenistus on kolmandast isikust asutus, kes ei sõltu tema hinnatava mootori projekteerimise, tootmise, tarnimise või hooldamise protsessist.

Asutust, mis kuulub ettevõtjate ühendusse või kutseliitu, mis esindab ettevõtjaid, kes on seotud tema hinnatavate, katsetatavate või kontrollitavate mootorite projekteerimise, tootmise, tarnimise, komplekteerimise, paigaldamise, kasutamise või hooldamisega, võib pidada esimese lõigu nõudeid täitvaks tingimusel, et sõltumatus ning huvide konflikti puudumine on tõendatud.

4. Tehniline teenistus, sealhulgas juhtkond ja töötajad, kes vastutavad sellistesse kategooriatesse kuuluvate ülesannete täitmise eest, mis on tehnilisele teenistusele määratud kooskõlas artikli 47 lõikega 1, ei tohi olla nende hinnatavate mootorite projekteerija, tootja, tarnija, paigaldaja või hooldaja ega esindada nimetatud tegevustega tegelevaid pooli. Piirang ei välista käesoleva artikli lõike 3 kohaselt hinnatud mootorite kasutamist tehnilise teenistuse tegevuseks ega nende kasutamist isiklikuks otstarbeks.

Tehniline teenistus tagab, et tema tütarettevõtjate või alltöövõtjate tegevus ei mõjuta talle määratud kategooriatesse kuuluvate tegevuste konfidentsiaalsust, objektiivsust ega erapooletust.

▼B

5. Tehniline teenistus teostab talle määratud kategooriatesse kuuluvaid tegevusi suurima erialase usaldusväärsuse ja nõutava tehnilise pädevusega konkreetses valdkonnas ja selle töötajatele ei tohi avaldada survet ega luua ahvatlusi, eelkõige rahalisi, mis võivad nende otsuseid või nende hindamistoimingute tulemusi mõjutada, eriti selliste isikute või isikute rühmade survet või ahvatlusi, kes on huvitatud nimetatud toimingute tulemustest.

6. Tehniline teenistus peab teda määravale tüübikinnitusasutusele tõendama, et ta on võimeline teostama kõigi kategooriate tegevusi, millesse määramist ta taotleb kooskõlas artikli 47 lõikega 1, tagades, et tal on

a) asjakohaste oskuste, tehniliste eriteadmiste ja kutsealase ettevalmistusega töötajad, kellel on piisav ja asjakohane kogemus ülesannete täitmiseks;

b) nende tegevuskategooriate suhtes asjakohaste menetluste kirjeldused, mille määramist taotletakse, mis tagab nende menetluste läbipaistvuse ja korratavuse;

c) menetlused, mis on ette nähtud nende tegevuskategooriate jaoks, mille määramist taotletakse, ja milles võetakse nõuetekohaselt arvesse asjaomase mootori tehnoloogia keerukust ning seda, kas mootor toodetakse mass- või seeriatootmises, ja

d) vajalikud vahendid nende tegevuskategooriatega seotud ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks, mille määramist taotletakse, ning et tal on juurdepääs kogu vajalikule varustusele või vahenditele.

7. Tehniline teenistus, selle kõrgem juhtkond ja hindamispersonal peavad olema erapooletud ja nad ei tohi osaleda üheski tegevuses, mis võib ohustada nende otsuste sõltumatust või ausust seoses tegevuskategooriatega, mille jaoks tehniline teenistus on määratud.

8. Tehniline teenistus sõlmib oma tegevusi hõlmava vastutuskindlustuse, välja arvatud juhul, kui vastutuse võtab riigisisese õiguse alusel enda kanda liikmesriik või kui liikmesriik ise on hindamise eest otseselt vastutav.

9. Tehnilise teenistuse töötajad hoiavad ametisaladust seoses teabega, mis on saadud käesoleva määruse või selle jõustamiseks vastu võetud riigisiseste õigusaktide kohaselt täidetud ülesannete käigus.

Tehnilise teenistuse personal ei ole seotud esimeses lõigus osutatud kohustusega, kui jagatakse teavet määrava tüübikinnitusasutusega või kui teabe jagamist nõuab liidu või riigisisene õigus.

Omandiõigus on kaitstud.

▼B

Artikkel 46

Tehniliste teenistuste tütarettevõtjad ja alltöövõtjad

1. Tehnilised teenistused võivad neile kooskõlas artikli 47 lõikega 1 määratud tegevustega seotud ülesandeid täita alltöövõtu korras või lasta neid täita tütarettevõtjal ainult määrava tüübikinnitusasutuse nõusolekul.

Sellistel juhtudel tagab tehniline teenistus, et alltöövõtja või tütarettevõtja vastab artiklis 45 sätestatud nõuetele, ning teatab sellest määravale tüübikinnitusasutusele.

2. Tehnilised teenistused vastutavad täielikult kõigi oma alltöövõtjate ja tütarettevõtjate täidetud ülesannete eest, olenemata nende asukohast.

3. Tehnilised teenistused hoiavad määravale tüübikinnitusasutusele kättesaadavana asjakohaseid dokumente, mis käsitlevad alltöövõtja või tütarettevõtja kvalifikatsiooni hindamist ja nende täidetud ülesandeid.

Artikkel 47

Tehniliste teenistuste määramine

1. Tüübikinnitusasutused määravad tehnilised teenistused sõltuvalt nende tegevusvaldkonnast ühte või mitmesse järgmisest neljast kategooriast:

a) A-kategooria: käesolevas määruses osutatud katsete tegemine asjaomase tehnilise teenistuse valduses olevas rajatises;

b) B-kategooria: järelevalve käesolevas määruses osutatud katsete üle, mida tehakse tootja või kolmanda isiku rajatises;

c) C-kategooria: tootjapoolsete toodangu vastavuse tagamise menetluste korrapärane hindamine ja jälgimine;

d) D-kategooria: järelevalve katsete tegemise või kontrollide üle või katsete või kontrollide läbiviimine toodangu vastavuse tagamise raames.

2. Tüübikinnitusasutus võib tegutseda tehnilise teenistusena ühe või mitme lõikes 1 osutatud kategooria osas.

3. Kolmanda riigi muudest kui vastavalt käesolevale artiklile määratud tehnilistest teenistustest võib artikli 50 kohaselt teavitada vaid juhul, kui selline tehniliste teenistuste tunnustamine on ette nähtud liidu ja asjaomase kolmanda riigi vahelise kahepoolse lepinguga.

▼B

Artikli 45 lõike 2 kohaselt asutatud tehniline teenistus võib asutada tütarettevõtjaid kolmandates riikides tingimusel, et tehniline teenistus haldab ja kontrollib tütarettevõtjaid otse.

Artikkel 48

Tehniliste teenistuste tulemusstandardite ja hindamise kord

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 55 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, sätestades

a) standardid, millele tehnilised teenistused peavad vastama, ja

b) tehniliste teenistuste hindamise korra, sealhulgas asjaomase aruande vastavalt artiklile 49.

Artikkel 49

Tehniliste teenistuste oskuste hindamine

1. Määrav tüübikinnitusasutus koostab hindamisaruande, milles näidatakse, et hinnatud on tehnilise teenistuse kandidaadi vastavust käesolevale määrusele ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele. Hindamisaruandele võib lisada riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistuse, mis tõendab tehnilise teenistuse vastavust käesoleva määruse nõuetele.

Hindamine, millel hindamisaruanne põhineb, viiakse läbi vastavalt artiklis 48 osutatud delegeeritud õigusakti sätetele.

2. Määrav tüübikinnitusasutus vaatab hindamisaruande üle vähemalt kord iga kolme aasta järel.

3. Määrav tüübikinnitusasutus edastab hindamisaruande komisjoni taotlusel komisjonile. Juhul, kui hinnang ei põhine riikliku akrediteerimisasutuse väljastatud akrediteerimistunnistusel, esitab määrav tüübikinnitusasutus komisjonile dokumentaalsed tõendid, mis tõendavad

a) tehnilise teenistuse pädevust;

b) korra olemasolu, millega tagatakse tehnilise teenistuse korrapärane jälgimine määrava tüübikinnitusasutuse poolt, ning

c) tehnilise teenistuse vastavust käesoleva määruse ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide nõuetele.

▼B

4. Tüübikinnitusasutus, kes soovib tegutseda tehnilise teenistusena artikli 47 lõike 2 kohaselt, tõendab oma vastavust hindamise kaudu, mille korraldavad audiitorid, kes ei ole hinnatava tegevusega seotud. Nimetatud audiitorid võivad pärineda samast organisatsioonist, kui nende töö on korraldatud hinnatavat tegevust läbi viivast personalist eraldi.

Artikkel 50

Teavitamise kord

1. Liikmesriigid teatavad komisjonile iga nende määratud tehnilise teenistuse kohta järgmist:

a) nimi;

b) aadress, sealhulgas elektronposti aadress;

c) vastutavate isikute nimed;

d) tegevuskategooria ja

e) kõik artiklis 47 osutatud määramisega seotud muudatused.

2. Tehniline teenistus võib artikli 47 lõikes 1 osutatud tegevusi määrava tüübikinnitusasutuse nimel teha vaid juhul, kui komisjoni on tehnilisest teenistusest enne teavitatud käesoleva artikli lõike 1 kohaselt.

3. Sama tehnilise teenistuse võivad määrata mitu määravat tüübikinnitusasutust ning nende määravate tüübikinnitusasutuste liikmesriigid võivad sellest teavitada olenemata selliste tegevuste kategooriast või kategooriatest, mida teenistus hakkab artikli 47 lõike 1 kohaselt teostama.

4. Kui delegeeritud õigusakti kohaldamiseks on vaja määrata konkreetne organisatsioon või pädev asutus, mille tegevus ei kuulu artikli 47 lõike 1 alla, teavitavad asjaomased liikmesriigid sellest komisjoni käesoleva artikli kohaselt.

5. Komisjon avaldab käesoleva artikli kohaselt teavitatud tehniliste teenistuste nimekirja ja üksikasjad oma veebisaidil.

Artikkel 51

Määramiste muutmine

1. Kui määrav tüübikinnitusasutus on veendunud või talle on teatatud, et tema määratud tehniline teenistus ei vasta enam käesolevas määruses sätestatud nõuetele või ta ei täida oma kohustusi, siis piirab ta määramist või peatab või tühistab selle, sõltuvalt nõuetele mittevastavuse või kohustuste täitmata jätmise tõsidusest.

Kõnealusest tehnilisest teenistusest artikli 50 lõike 1 kohaselt komisjoni teavitanud liikmesriik teatab komisjonile viivitamata igast sellisest piiramisest, peatamisest või tühistamisest.

Komisjon muudab vastavalt artikli 50 lõikes 5 osutatud avaldatud teavet.

▼B

2. Juhul, kui määramine lõike 1 kohaselt tühistatakse, seda piiratakse või see peatatakse, või kui tehniline teenistus on lõpetanud oma tegevuse, siis astub määrav tüübikinnitusasutus vajalikud sammud tagamaks, et kõnealuse tehnilise teenistuse dokumente menetleb mõni muu tehniline teenistus või et need on taotluse korral kättesaadavad määravale tüübikinnitusasutusele või turujärelevalveasutustele.

Artikkel 52

Tehnilise teenistuse pädevuse vaidlustamine

1. Komisjon uurib igat juhtumit, mil tal tekib kahtlus või mil tema tähelepanu juhitakse kahtlusele, et tehniline teenistus ei ole enam pädev või ei täida enam talle seatud nõudeid ja ülesandeid.

2. Määrava tüübikinnitusasutuse liikmesriik esitab komisjonile taotluse korral kogu teabe seoses määramise alusega või asjaomase tehnilise teenistuse määramise säilitamisega.

3. Komisjon tagab, et kogu tundlikku teavet, mida ta oma uurimise käigus on saanud, käsitletakse konfidentsiaalsena.

4. Kui komisjon on veendunud, et tehniline teenistus ei täida või ei täida enam määramise aluseks olevaid nõudeid, siis teavitab ta sellest määrava tüübikinnitusasutuse liikmesriiki eesmärgiga võtta koostöös nimetatud liikmesriigiga vajalikud parandusmeetmed ning nõuab, et see liikmesriik võtaks need parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral tühistaks määramise.

Artikkel 53

Tehnilise teenistuse tegevusalased kohustused

1. Tehnilised teenistused teostavad tegevusi, mis kuuluvad kategooriatesse, mille jaoks nad on määratud, määrava tüübikinnitusasutuse nimel ning kooskõlas hindamis- ja katsemenetlustega, mis on sätestatud käesolevas määruses ning selle alusel võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides.

Tehnilised teenistused korraldavad või teevad ise käesolevas määruses või mõnes selle alusel võetud delegeeritud õigusaktis või rakendusaktis sätestatud ELi tüübikinnituseks nõutavaid katseid või kontrollimisi, kui ei ole lubatud kasutada alternatiivseid menetlusi.

Tehnilised teenistused ei tee katseid ega vii läbi hindamisi või kontrollimisi, milleks neid ei ole määratud.

2. Tehnilised teenistused peavad igal ajal

a) võimaldama määraval tüübikinnitusasutusel end hindamise ajal jälgida, kui määrav tüübikinnitusasutus peab seda asjakohaseks, ja

▼B

b) andma, ilma et see piiraks artikli 45 lõike 9 ja artikli 54 kohaldamist, määravale tüübikinnitusasutusele sellist teavet oma tegevuste kohta, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatesse tegevuskategooriatesse, mida asutus taotleb.

3. Kui tehniline teenistus leiab, et tootja ei ole täitnud käesolevas määruses sätestatud nõudeid, siis teatab ta sellest määravale tüübikinnitusasutusele, kes omakorda nõuab tootjalt asjakohaste parandusmeetmete võtmist.

Määrav tüübikinnitusasutus ei väljasta ELi tüübikinnitustunnistust enne, kui tootja on võtnud asjaomast tüübikinnitusasutust rahuldavad parandusmeetmed.

4. Kui ELi tüübikinnitustunnistuse väljastamise järel toimuva toodangu vastavuse kontrollimise käigus leiab määrava tüübikinnitusasutuse nimel tegutsev tehniline teenistus, et mootoritüüp või -tüüpkond ei vasta enam käesolevale määrusele, siis teatab ta sellest määravale tüübikinnitusasutusele.

Tüübikinnitusasutus võtab asjakohased meetmed, nagu on sätestatud artiklis 26.

Artikkel 54

Tehnilise teenistuse teavitamiskohustus

1. Tehnilised teenistused teavitavad oma määravat tüübikinnitusasutust igast järgmisest asjaolust:

a) mittevastavus, mis võib põhjustada ELi tüübikinnituse andmisest keeldumise, selle piiramise, peatamise või tühistamise;

b) määramise ulatust ja tingimusi mõjutavad asjaolud;

c) turujärelevalveasutustelt saadud teabenõuded nende tegevuse kohta.

2. Oma määrava tüübikinnitusasutuse taotluse korral annavad tehnilised teenistused teavet tegevuste kohta nende määramisalas ja muude tehtud toimingute, sealhulgas piiriülese tegevuse ja alltöövõtu kohta.

XIII PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID JA RAKENDUSAKTID

Artikkel 55

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

▼B

2. Artikli 19 lõikes 2, artikli 24 lõikes 11, artikli 25 lõikes 4, artikli 26 lõikes 6, artikli 34 lõikes 9, artikli 42 lõikes 4, artikli 43 lõikes 5 ja artiklis 48 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 6. oktoobrist 2016.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 19 lõikes 2, artikli 24 lõikes 11, artikli 25 lõikes 4, artikli 26 lõikes 6, artikli 34 lõikes 9, artikli 42 lõikes 4, artikli 43 lõikes 5 ja artiklis 48 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 19 lõike 2, artikli 24 lõike 11, artikli 25 lõike 4, artikli 26 lõike 6, artikli 34 lõike 9, artikli 42 lõike 4, artikli 43 lõike 5 ja artikli 48 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 56

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2007/46/EÜ artikli 40 lõike 1 alusel loodud mootorsõidukite tehniline komitee (TCMV). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

XIV PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 57

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad karistused, mida kohaldatakse, kui ettevõtjad või algseadme valmistajad rikuvad käesolevat määrust ning käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusakte ja rakendusakte. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

▼B

Liikmesriigid teevad kõnealused sätted komisjonile teatavaks hiljemalt 7. oktoobriks 2018 ja teavitavad komisjoni viivitamata kõikidest hilisematest neid sätteid mõjutavatest muudatustest.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada karistuste rakendamine.

2. Karistatavad rikkumised on järgmised:

a) valeandmete esitamine, eelkõige ELi tüübikinnitusmenetluse või tühistamiseni viiva või eranditega seotud menetluse ajal;

b) katsetulemuste võltsimine ELi tüübikinnituse saamiseks või kasutusel olevate mootorite seirel;

c) selliste andmete või tehniliste kirjelduste esitamisest hoidumine, mis võib tuua kaasa mootori tagasikutsumise või ELi tüübikinnituse andmisest keeldumise või selle tühistamise;

d) katkestusstrateegiate kasutamine;

e) teabele juurdepääsu tagamisest keeldumine;

f) ELi tüübikinnitust nõudvate mootorite turule laskmine ilma ELi tüübikinnituseta või sel eesmärgil dokumentide või kohustusliku märgistuse võltsimine;

g) üleminekumootorite ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate, millele on paigaldatud sellised mootorid, turule laskmine, millega rikutakse sätteid erandite kohta;

h) artikli 35 lõigetes 3 ja 4 sätestatud piirangute rikkumine;

i) sellise mootori turule laskmine, mida on muudetud nii, et mootor ei vasta enam selle ELi tüübikinnituse tehnilisele kirjeldusele;

j) mootori paigaldamine väljaspool teid kasutatavale liikurmasinale, mis on ette nähtud muuks kasutusotstarbeks kui artiklis 4 sätestatud spetsiaalne kasutuseesmärk;

k) eriotstarbega mootori artikli 34 lõike 5 või 6 kohane turule laskmine, et kasutada seda väljaspool teid kasutatavas liikurmasinas, mida ei ole nimetatud lõigetes ette nähtud;

l) mootori artikli 34 lõike 7 või 8 ning artikli 58 lõike 9, 10 või 11 kohane turule laskmine, et kasutada seda masinas, mida ei ole nimetatud lõigetes ette nähtud;

▼B

m) selliste väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate turule laskmine, millele on paigaldatud mootorid, mille suhtes kehtib käesoleva määruse kohaselt ELi tüübikinnituse nõue ja millel selline tüübikinnitus puudub;

n) väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate turule laskmine, millega rikutakse väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate suhtes artikli 34 lõikes 8 sätestatud piirangut.

Artikkel 58

Üleminekusätted

1. Ilma et see piiraks II ja III peatüki kohaldamist, ei muuda käesolev määrus enne III lisas sätestatud mootorite turule laskmise kuupäevi kehtetuks ühtegi ELi tüübikinnitust ega erandit.

2. Tüübikinnitusasutused võivad kooskõlas 5. oktoobril 2016 kehtivate asjaomaste õigusaktidega jätkata ELi tüübikinnituste andmist kuni III lisas sätestatud mootorite ELi tüübikinnituse kohustuslike kuupäevadeni ja jätkuvalt teha erandeid kuni III lisas sätestatud mootorite turule laskmise kohustuslike kuupäevadeni.

Liikmesriigid võivad kooskõlas 5. oktoobril 2016 kehtivate asjaomaste õigusaktidega jätkuvalt lubada turule lasta mootoreid kuni III lisas sätestatud mootorite turule laskmise kohustuslike kuupäevadeni.

3. Erandina käesolevast määrusest võib mootoreid, mis said ELi tüübikinnituse kooskõlas 5. oktoobril 2016 kehtinud asjaomaste õigusaktidega, või mis vastavad Reini navigatsiooni keskkomisjoni (RNK) kehtestatud nõuetele, mis võeti vastu RNK piirväärtuste II etapina Reini laevaliikluse muudetud konventsiooni raames, jätkuvalt turule lasta kuni III lisas sätestatud mootorite turule laskmise kuupäevadeni.

Sellisel juhul ei keela, piira ega takista riigi ametiasutused kinnitatud tüübile vastavate mootorite turule laskmist.

4. Mootoreid, mis ei kuulunud 5. oktoobril 2016 direktiivi 97/68/EÜ kohaldamisalasse, võib jätkuvalt turule lasta liikmesriigi kehtivate õigusnormide alusel, kui need on olemas, kuni III lisas sätestatud mootorite turule laskmise kuupäevadeni.

5. Ilma et see piiraks artikli 5 lõike 3 ja artikli 18 lõike 2 ning asjakohasel juhul direktiivi 2008/57/EÜ ja komisjoni määruse (EL) nr 1302/2014 ([1]) kohaldamist, võib üleminekumootoreid ja, kui kohaldatav, väljaspool teid kasutatavaid liikurmasinaid, millele sellised üleminekumootorid paigaldatakse, üleminekuperioodil jätkuvalt turule lasta tingimusel, et selle masina tootmiskuupäev, millele üleminekumootor on paigaldatud, ei ole hilisem kui 18 kuud pärast üleminekuperioodi algust.

([1]) Komisjoni 18. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1302/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu raudteesüsteemi veeremi allsüsteemi „vedurid ja reisijateveoveerem“ koostalitluse tehnilist kirjeldust (ELT L 356, 12.12.2014, lk 228).

▼B

NRE-kategooria mootorite puhul annavad liikmesriigid üleminekuperioodi pikendamise loa ning pikendavad esimeses lõigus osutatud 18-kuulist perioodi veel 12 kuu võrra algseadme valmistaja puhul, kes toodab aastas kokku alla 100 sisepõlemismootoriga varustatud väljaspool teid kasutatava liikurmasina. Kogu aastase tootmiskoguse arvutamiseks käsitatakse ühe tootjana kõiki sama füüsilise või juriidilise isiku juhtimise all tegutsevaid algseadme valmistajaid.

Liikurkraanades kasutatavate NRE-kategooria mootorite puhul pikendatakse esimeses lõigus osutatud üleminekuperioodi ja 18-kuulist perioodi 12 kuu võrra.

Lumepuhurites kasutatavate alla 19 kW võimsusega NRS-kategooria mootorite puhul pikendatakse esimeses lõigus osutatud üleminekuperioodi ja 18-kuulist perioodi 24 kuu võrra.

6. Käesoleva artikli lõike 5 kohaldamisel peavad üleminekumootorid vastama vähemalt ühele järgmistest nõuetest:

a) need vastavad mootoritüübile või -tüüpkonnale, mille ELi tüübikinnitus ei ole artikli 30 lõike 2 punkti a kohaselt enam kehtiv, ja millel on mootori valmistamise kuupäeval kehtiv ELi tüübikinnitus, mis on kooskõlas 5. oktoobril 2016 kehtivas asjaomases õigusaktis ette nähtud uusimate kohaldatavate heite piirnormidega;

b) need kuuluvad võimsusklassi, mille suhtes ei kohaldatud 5. oktoobril 2016 liidu tasandil heitest lähtuvat tüübikinnitust, või

c) neid kasutatakse või neid kavatsetakse kasutada rakenduses, millele ei kohaldatud 5. oktoobril 2016 liidu tasandil heitest lähtuvat tüübikinnitust.

7. Üleminekumootori turule laskmise periood on piiratud järgmiselt:

a) 24 kuud alates III lisas osutatud kohaldatavast mootorite turule laskmise kuupäevast lõike 5 esimeses lõigus sätestatud juhul;

b) 36 kuud alates III lisas osutatud kohaldatavast mootorite turule laskmise kuupäevast lõike 5 teises ja kolmandas lõigus sätestatud juhul;

c) 48 kuud alates III lisas osutatud kohaldatavast mootorite turule laskmise kuupäevast lõike 5 neljandas lõigus sätestatud juhul.

8. Tootjad tagavad, et üleminekuperioodil turule lastud üleminekumootorid vastavad artikli 32 lõike 2 punktis d osutatud märgistusele.

▼B

9. Olenemata artikli 5 lõikest 3, artikli 18 lõikest 2 ja artiklist 22, võivad liikmesriigid hiljemalt 17. septembril 2026 lõppeval ajavahemikul lubada lasta turule suurema kui 2 000 kW maksimaalse kasuliku võimsusega RLL-kategooria mootoreid, mis ei vasta II lisas sätestatud heite piirnormidele ja mis paigaldatakse veduritele, mida kasutatakse ainult 1 520 mm rööpmelaiusega tehniliselt isoleeritud raudteevõrgus. Selle aja jooksul peavad turule lastavad mootorid vastama vähemalt heite piirnormidele, millele nimetatud mootorid pidid turule laskmise tingimusena vastama 31. detsembril 2011. Liikmesriikide tüübikinnitusasutused annavad sellistele mootoritele ELi tüübikinnituse ja lubavad need turule lasta.

10. Olenemata artikli 5 lõikest 3 ja artikli 18 lõikest 2, lubavad liikmesriigid lasta turule asendusmootoreid kuni 15 aasta jooksul alates III lisas sätestatud V etapi mootorite turule laskmise kuupäevast, tingimusel et mootorid kuuluvad NRS-kategooriaga võrdväärsesse kategooriasse ja nende võrdlusvõimsus ei ole alla 19 kW või NRG-kategooriaga võrdväärsesse kategooriasse, kui asendusmootor ja algne mootor kuuluvad mootorikategooriasse või võimsusvahemikku, mille suhtes 31. detsembril 2016 ei kehtinud liidu tasandil tüübikinnitus.

11. Olenemata artikli 5 lõikest 3 ja artikli 18 lõikest 2, lubavad liikmesriigid lasta turule asendusmootoreid kuni 20 aasta jooksul alates III lisas sätestatud V etapi mootorite turule laskmise kuupäevast, tingimusel et mootorid

a) kuuluvad NRE-kategooriasse, nende võrdlusvõimsus on vähemalt 19 kW, kuid mitte üle 560 kW ja nad vastavad piirnormide etapile, mis ei lõppenud varem kui 20 aastat enne nende turule laskmist ja mis on vähemalt sama range kui heitenormid, millele asendatavad mootorid pidid vastama algse turule laskmise ajal;

b) kuuluvad NRE-kategooriaga võrdväärsesse kategooriasse ja nende võrdlusvõimsus on üle 560 kW, kui asendusmootor ja algne mootor kuuluvad mootorikategooriasse või võimsusvahemikku, mille suhtes 31. detsembril 2016 ei kehtinud liidu tasandil tüübikinnitus.

12. Liikmesriigid võivad otsustada, et ei kohalda käesolevat määrust puuvillakoristusmasinatele paigaldatud mootoritele ajavahemikul, mis lõpeb hiljemalt 17. septembril 2026.

13. Tootjad tagavad, et asendusmootorid vastavad artikli 32 lõike 3 punktis e osutatud märgistusele.

Artikkel 59

Aruanne

1. Liikmesriigid teavitavad 31. detsembriks 2021 komisjoni käesolevas määruses sätestatud ELi tüübikinnitusmenetluste kohaldamisest.

▼B

2. Komisjon esitab 31. detsembriks 2022 lõike 1 kohaselt esitatud teabe alusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamist käsitleva aruande.

Artikkel 60

Läbivaatamine

1. Komisjon esitab 31. detsembriks 2018 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse hinnangut võimaluse kohta sätestada ühtlustatud meetmed heitekontrolliseadmete paigaldamiseks liidu turule juba lastud väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele. Aruandes käsitletakse ka tehnilisi meetmeid ja rahalise stimuleerimise kavasid kui vahendit, mis aitab liikmesriikidel järgida liidu õhukvaliteedi õigusakte, hinnates võimalikke õhu saastamise vastaseid meetmed tiheasustusaladel ja võttes asjakohaselt arvesse liidu riigiabireegleid.

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2020 aruande, mis sisaldab

a) kasutatavatel tehnoloogiatel ning tulude ja kulude analüüsil põhinevat hinnangut selle kohta, mil määral on veel võimalik vähendada saasteainete heitkoguseid.

   Eelkõige IWP- ja IWA-kategooria mootoreid käsitlevat hinnangut selle kohta, kas tehniliselt ja majanduslikult on võimalik

   i) veel vähendada tahkete osakeste ja NO_x-heite piirnormi;

   ii) veel vähendada A-faktorit täielikult või osaliselt gaaskütusel töötavate mootorite puhul kliimaneutraalse käitamise raames võrreldes diislikütusel töötavate mootoritega ja

   iii) lisada tahkete osakeste arvu piirnormi mootorikategooriate puhul, millel ei ole käesoleva määruse II lisas sätestatud piirnormi;

b) selliste võimalike oluliste saasteaineliikide kindlakstegemist, mis käesoleva määruse kohaldamisalasse ei kuulu.

3. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2025 aruande, mis käsitleb artikli 34 lõigetes 4 ja 5 ette nähtud erandiklauslite kasutamist ning artiklis 19 kehtestatud heitekatse tulemuste seiret ja nende põhjal tehtud järeldusi.

▼B

Lisaks tuleb aruandes hinnata artiklites 24 ja 25 kehtestatud ELi tüübikinnituseks nõutavaid katseid, keskendudes eelkõige sellele, kui suures ulatuses vastavad nimetatud katsed tegelikele mootori töötingimustele, ning samuti tuleb selles hinnata tahkete osakeste heite katsete kasutuselevõtmise teostatavust artiklis 19 ette nähtud kasutusel olevate mootorite katsetamise osana.

4. Lõigetes 2 ja 3 osutatud aruanded

a) põhinevad asjaomaste sidusrühmadega peetud aruteludel;

b) võtavad arvesse olemasolevaid seotud liidu ja rahvusvahelisi standardeid ja

c) esitatakse asjakohasel juhul koos seadusandlike ettepanekutega.

Artikkel 61

Direktiivi 97/68/EÜ muutmine

Direktiivi 97/68/EÜ muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 9 lõikesse 4a lisatakse järgmised lõigud:

„Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid algseadme valmistaja taotluse korral lubada viia turule mootoreid, mis vastavad IIIA etapi heite piirnormidele, tingimusel et mootorid on mõeldud paigaldamiseks väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele, mis on ette nähtud kasutamiseks plahvatusohtlikus keskkonnas, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/34/EL (*) artikli 2 punktis 5.

Tootja esitab tüübikinnitusasutusele tõendid, et mootorid on paigaldatud üksnes sellistele väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele, mis on tunnistatud nimetatud tingimustele vastavaks. Kõikidele sellistele mootoritele kinnitatakse I lisa punktis 3 sätestatud kohustusliku märgistuse kõrvale märgis, millel on tekst „Mootor kasutamiseks üksnes masinates, mille on valmistanud“, millele järgneb algseadme valmistaja nimi ja erandiga seotud kordumatu viitenumber.

Erandina esimesest lõigust võivad liikmesriigid anda ELi tüübikinnituse ning turuleviimise loa suurema kui 2 000 kW kõrgeima kasuliku võimsusega RLL-kategooria mootoritele, mis ei vasta II lisas sätestatud heite piirnormidele ja mis paigaldatakse veduritele, mida kasutatakse ainult 1 520 mm rööpmelaiusega tehniliselt isoleeritud raudteevõrgus. Kõnealused mootorid peavad vastama vähemalt heite piirnormidele, millele nimetatud mootorid pidid turule viimise tingimusena vastama 31. detsembril 2011.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/34/EL plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavaid seadmeid ja kaitsesüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 309).“

▼B

2) Artiklisse 10 lisatakse järgmine lõige:

„8. Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei kohalda käesolevat direktiivi puuvillakoristusmasinatele paigaldatud mootoritele.“

Artikkel 62

Määruse (EL) nr 1024/2012 muutmine

Määruse (EL) nr 1024/2012 lisasse lisatakse järgmine punkt:

▼C1

„10. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (*): artikkel 44.

(*) ELT L 252, 16.9.2016, lk 53.”

▼B

Artikkel 63

Määruse (EL) nr 167/2013 muutmine

Määruse (EL) nr 167/2013 artiklit 19 muudetakse järgmiselt:

1) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1628 (*) ja selle alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktides ja rakendusaktides väljaspool teid kasutatavatele liikurmasinatele kehtestatud sätteid, mis käsitlevad mootorikategooriaid, heite piirnorme, katsetsükleid, heite püsimisaega, heitenõudeid, kasutusel olevate mootorite heiteseiret, mõõtmiste ja katsete tegemist ning üleminekusätteid ja sätteid, millega võimaldatakse V etapi mootorite varast ELi tüübikinnitust ja turulelaskmist.

T2-, T4.1- ja C2-kategooria traktorite turule laskmise, registreerimise või kasutuselevõtmise eesmärgil loetakse IIIB etapi nõuetele vastavad mootorid võimsusega 56–130 kW üleminekumootoriteks määruse (EL) 2016/1628 artikli 3 punkti 32 tähenduses.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1628, mis käsitleb väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate sisepõlemismootorite gaasiliste saasteainete ja tahkete osakeste heite piirnorme ja tüübikinnitusega seotud nõudeid, millega muudetakse määruseid (EL) nr 1024/2012 ja (EL) nr 167/2013 ning muudetakse direktiivi 97/68/EÜ ja tunnistatakse see kehtetuks (ELT L 252, 16.9.2016, lk 53).“

▼B

2) Lõikesse 6 lisatakse järgmine lõik:

„Erandina teises lõigus sätestatud põhimõttest on komisjonil õigus muuta enne 31. detsembrit 2016 komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2015/96 (*), nii et

a) T2-, T4.1- ja C2-kategooria traktorite ELi tüübikinnituse puhul on delegeeritud määruse (EL) 2015/96 artikli 11 lõikes 4 sätestatud edasilükkamise ajavahemik neli aastat ja

b) delegeeritud määruse (EL) 2015/96 artiklis 14 osutatud paindlikkuskava alusel suurendatakse nimetatud delegeeritud määruse V lisa punktis 1.1.1 lubatud paindlikkust T2-, T4.1- ja C2-kategooria traktorite puhul 150 %-ni.

_____

(*) Komisjoni 1. oktoobri 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/96, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 167/2013 seoses põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite keskkonnamõjule ja mootori võimsusele esitatavate nõuetega (ELT L 16, 23.1.2015, lk 1).“

Artikkel 64

Kehtetuks tunnistamine

1. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 58 lõigete 1–4 kohaldamist, tunnistatakse direktiiv 97/68/EÜ alates 1. jaanuarist 2017 kehtetuks.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 65

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2017, välja arvatud artikkel 61, mida kohaldatakse alates 6. oktoobrist 2016.

Alates 6. oktoobrist 2016 ei keeldu tüübikinnitusasutused uuele mootoritüübile või -tüüpkonnale ELi tüübikinnituse andmisest ega keela nende turule laskmist, kui asjaomane mootoritüüp või -tüüpkond vastab II, III, IV ja VIII peatükile ning käesoleva määruse alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele ja rakendusaktidele.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

I LISA

Artiklis 4 osutatud mootorite alamkategooriate määratlus

Tabel I-1. Artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud NRE-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
NRE	survesüüde	muutuv kiirus	$0 < P < 8$	NRE-v-1	suurim kasulik võimsus
	survesüüde		$8 \leq P < 19$	NRE-v-2	
	survesüüde		$19 \leq P < 37$	NRE-v-3	
	survesüüde		$37 \leq P < 56$	NRE-v-4	
	kõik		$56 \leq P < 130$	NRE-v-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6	
			$P > 560$	NRE-v-7	
	survesüüde	püsikiirus	$0 < P < 8$	NRE-c-1	nimivõimsus
	survesüüde		$8 \leq P < 19$	NRE-c-2	
	survesüüde		$19 \leq P < 37$	NRE-c-3	
	survesüüde		$37 \leq P < 56$	NRE-c-4	
	kõik		$56 \leq P < 130$	NRE-c-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-c-6	
			$P > 560$	NRE-c-7	

Tabel I-2. Artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud NRG-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
NRG	kõik	muutuv kiirus	$P > 560$	NRG-v-1	suurim kasulik võimsus
		püsikiirus	$P > 560$	NRG-c-1	nimivõimsus

Tabel I-3. Artikli 4 lõike 1 punktis 3 määratletud NRSh-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Mootori töömaht (cm^3)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
NRSh	sädesüüde	muutuv või püsikiirus	$0 < P < 19$	$SV < 50$	NRSh-v-1a	suurim kasulik võimsus
				$SV \geq 50$	NRSh-v-1b	

▼B

Tabel I-4. Artikli 4 lõike 1 punktis 4 määratletud NRS-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Mootori töömaht (cm^3)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
NRS	sädesüüde	muutuv kiirus, ≥ 3 600 p/min, või püsikiirus	0 < P < 19	80 ≤ SV < 225	NRS-vr-1a	suurim kasulik võimsus
				SV ≥ 225	NRS-vr-1b	
		muutuv kiirus, < 3 600 p/min		80 ≤ SV < 225	NRS-vi-1a	
				SV ≥ 225	NRS-vi-1b	
		muutuv või püsikiirus	19 ≤ P < 30	SV ≤ 1 000	NRS-v-2a	suurim kasulik võimsus
				SV > 1 000	NRS-v-2b	
			30 ≤ P < 56	ükskõik milline	NRS-v-3	suurim kasulik võimsus

Väljaspool käsimasinaid kasutatavatel mootoritel võimsusega < 19 kW ja mootori töömahuga SV < 80 cm^3 tuleb kasutada NRSh-kategooria mootoreid.

Tabel I-5. Artikli 4 lõike 1 punktis 5 määratletud IWP-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
IWP	kõik	muutuv kiirus	19 ≤ P < 75	IWP-v-1	suurim kasulik võimsus
			75 ≤ P < 130	IWP-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-v-3	
			P ≥ 300	IWP-v-4	
		püsikiirus	19 ≤ P < 75	IWP-c-1	nimivõimsus
			75 ≤ P < 130	IWP-c-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-c-3	
			P ≥ 300	IWP-c-4	

▼B

Tabel I-6. Artikli 4 lõike 1 punktis 6 määratletud IWA-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
IWA	kõik	muutuv kiirus	19 ≤ P < 75	IWA-v-1	suurim kasulik võimsus
			75 ≤ P < 130	IWA-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWA-v-3	
			P ≥ 300	IWA-v-4	
		püsikiirus	19 ≤ P < 75	IWA-c-1	nimivõimsus
			75 ≤ P < 130	IWA-c-2	
			130 ≤ P < 300	IWA-c-3	
			P ≥ 300	IWA-c-4	

Tabel I-7. Artikli 4 lõike 1 punktis 7 määratletud RLL-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
RLL	kõik	muutuv kiirus	P > 0	RLL-v-1	suurim kasulik võimsus
		püsikiirus	P > 0	RLL-c-1	nimivõimsus

Tabel I-8. Artikli 4 lõike 1 punktis 8 määratletud RLR-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
RLR	kõik	muutuv kiirus	P > 0	RLR-v-1	suurim kasulik võimsus
		püsikiirus	P > 0	RLR-c-1	nimivõimsus

Tabel I-9. Artikli 4 lõike 1 punktis 9 määratletud SMB-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
SMB	sädesüüde	muutuv või püsikiirus	P > 0	SMB-v-1	suurim kasulik võimsus

Tabel I-10. Artikli 4 lõike 1 punktis 10 määratletud ATS-kategooria mootorite alamkategooriad

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Võrdlusvõimsus
ATS	sädesüüde	muutuv või püsikiirus	P > 0	ATS-v-1	suurim kasulik võimsus

▼B

II LISA

Artikli 18 lõikes 2 osutatud heite piirnormid

Tabel II-1. Artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud NRE-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	Tahkete osakeste arv	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
V etapp	NRE-v-1 NRE-c-1	$0 < P < 8$	survesüüde	8,00	($HC + NO_x \leq 7,50$)		0,40 (1)	—	1,10
V etapp	NRE-v-2 NRE-c-2	$8 \leq P < 19$	survesüüde	6,60	($HC + NO_x \leq 7,50$)		0,40	—	1,10
V etapp	NRE-v-3 NRE-c-3	$19 \leq P < 37$	survesüüde	5,00	($HC + NO_x \leq 4,70$)		0,015	1×10^{12}	1,10
V etapp	NRE-v-4 NRE-c-4	$37 \leq P < 56$	survesüüde	5,00	($HC + NO_x \leq 4,70$)		0,015	1×10^{12}	1,10
V etapp	NRE-v-5 NRE-c-5	$56 \leq P < 130$	kõik	5,00	0,19	0,40	0,015	1×10^{12}	1,10
V etapp	NRE-v-6 NRE-c-6	$130 \leq P \leq 560$	kõik	3,50	0,19	0,40	0,015	1×10^{12}	1,10
V etapp	NRE-v-7 NRE-c-7	$P > 560$	kõik	3,50	0,19	3,50	0,045	—	6,00

(1) 0,60 käsitsi käivitatavate, õhkjahutusega, otsesissepritsega mootorite puhul.

Tabel II-2. Artikli 4 lõike 1 punktis 2 määratletud NRG-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	Tahkete osakeste arv	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
V etapp	NRG-v-1 NRG-c-1	$P > 560$	kõik	3,50	0,19	0,67	0,035	—	6,00

Tabel II-3. Artikli 4 lõike 1 punktis 3 määratletud NRSh-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	$HC + NO_x$
		kW		g/kWh	g/kWh
V etapp	NRSh-v-1a	$0 < P < 19$	sädesüüde	805	50
V etapp	NRSh-v-1b			603	72

▼B

Tabel II-4. Artikli 4 lõike 1 punktis 4 määratletud NRS-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	$HC + NO_x$
		kW		g/kWh	g/kWh
V etapp	NRS-vr-1a NRS-vi-1a	$0 < P < 19$	sädesüüde	610	10
V etapp	NRS-vr-1b NRS-vi-1b			610	8
V etapp	NRS-v-2a	$19 \leq P \leq 30$		610	8
V etapp	NRS-v-2b NRS-v-3	$19 \leq P < 56$		4,40 (*)	2,70 (*)

(*) Valikuliselt alternatiivina väärtuste mis tahes kombinatsioon, mis rahuldab võrrandit $(HC + NO_x) \times CO^{0,784} \leq 8,57$, aga ka järgmistele tingimustele: $CO \leq 20,6$ g/kWh ja $(HC + NO_x) \leq 2,7$ g/kWh.

Tabel II-5. Artikli 4 lõike 1 punktis 5 määratletud IWP-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	Tahkete osakeste arv	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
V etapp	IWP-v-1 IWP-c-1	$19 \leq P < 75$	kõik	5,00	$(HC + NO_x \leq 4,70)$		0,30	—	6,00
V etapp	IWP-v-2 IWP-c-2	$75 \leq P < 130$	kõik	5,00	$(HC + NO_x \leq 5,40)$		0,14	—	6,00
V etapp	IWP-v-3 IWP-c-3	$130 \leq P < 300$	kõik	3,50	1,00	2,10	0,10	—	6,00
V etapp	IWP-v-4 IWP-c-4	$P \geq 300$	kõik	3,50	0,19	1,80	0,015	1×10^{12}	6,00

Tabel II-6. Artikli 4 lõike 1 punktis 6 määratletud IWA-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	Tahkete osakeste arv	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
V etapp	IWA-v-1 IWA-c-1	$19 \leq P < 75$	kõik	5,00	$(HC + NO_x \leq 4,70)$		0,30	—	6,00
V etapp	IWA-v-2 IWA-c-2	$75 \leq P < 130$	kõik	5,00	$(HC + NO_x \leq 5,40)$		0,14	—	6,00
V etapp	IWA-v-3 IWA-c-3	$130 \leq P < 300$	kõik	3,50	1,00	2,10	0,10	—	6,00
V etapp	IWA-v-4 IWA-c-4	$P \geq 300$	kõik	3,50	0,19	1,80	0,015	1×10^{12}	6,00

▼B

Tabel II-7. Artikli 4 lõike 1 punktis 7 määratletud RLL-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	Tahkete osakeste arv	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
V etapp	RLL-c-1 RLL-v-1	P > 0	kõik	3,50	(HC + NO_x ≤ 4,00)		0,025	—	6,00

Tabel II-8. Artikli 4 lõike 1 punktis 8 määratletud RLR-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	Tahkete osakeste arv	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	#/kWh	
V etapp	RLR-c-1 RLR-v-1	P > 0	kõik	3,50	0,19	2,00	0,015	1×10^{12}	6,00

Tabel II-9. Artikli 4 lõike 1 punktis 9 määratletud SMB-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Süsivesinikud (HC)
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh
V etapp	SMB-v-1	P > 0	sädesüüde	275	—	75

Tabel II-10. Artikli 4 lõike 1 punktis 10 määratletud ATS-kategooria mootorite V etapi heite piirnormid

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	HC + NO_x
		kW		g/kWh	g/kWh
V etapp	ATS-v-1	P > 0	sädesüüde	400	8

Erisätted täielikult või osaliselt gaaskütusel töötavate mootorite kõigi süsivesinike (HC) piirnormide kohta

1. Alamkategooriatel, mille jaoks on kindlaks määratud A-faktor, asendatakse täielikult või osaliselt gaaskütusel töötavate mootorite puhul tabelites II-1 kuni II-10 osutatud süsivesinike (HC) piirnormid järgmise valemi alusel arvutatud väärtustega:

   HC = 0,19 + (1,5 × A × GER),

   kus GER on asjaomase katsetsükli keskmine gaaskütuse energiategur. Kui kasutatakse nii püsikatsetsüklit kui ka siirdekatsetsüklit, määratakse GER kuumkäivituse siirdekatsetsükli alusel. Kui kasutatakse rohkem kui ühte püsikatsetsüklit, määratakse GER igale tsüklile eraldi.

▼B

Kui süsivesinike (HC) arvutatud piirnorm ületab väärtust 0,19 + A, tuleb süsivesinike (HC) piirnormiks seada 0,19 + A.

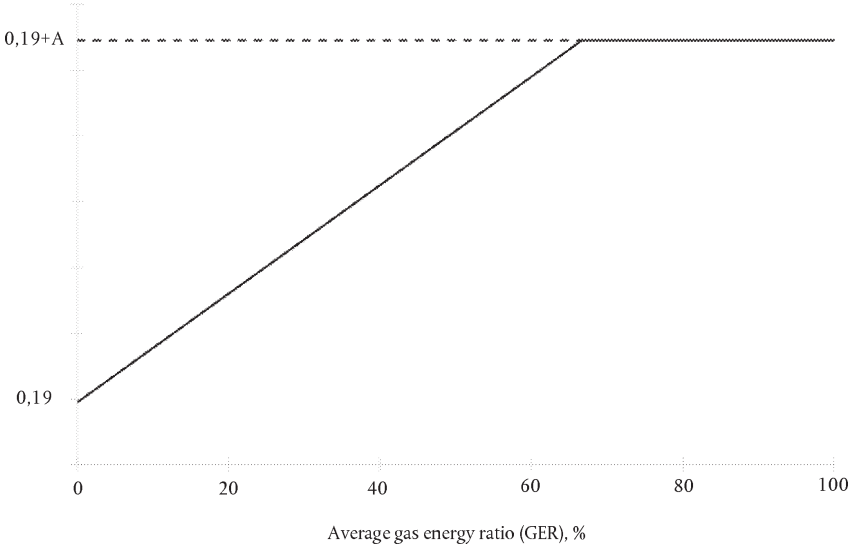

Joonis 1. Süsivesinike (HC) heite piirnormi skeem GER-funktsioonina.

2. Süsivesinike (HC) ja lämmastikoksiidide (NO_x) kombineeritud piirnormiga alamkategooriate puhul vähendatakse süsivesinike (HC) ja lämmastikoksiidide (NO_x) kombineeritud piirnormi 0,19 g/kWh võrra ja seda kohaldatakse ainult lämmastikoksiidide (NO_x) suhtes.

3. Valemit ei kohaldata muul kui gaaskütusel töötavate mootorite puhul.

▼B

III LISA

Käesoleva määruse kohaldamise ajakava seoses ELi tüübikinnituste ja turule laskmisega

Tabel III-1. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad NRE-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
NRE	survesüüde	$0 < P < 8$	NRE-v-1 NRE-c-1	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019
	survesüüde	$8 \leq P < 19$	NRE-v-2 NRE-c-2		
	survesüüde	$19 \leq P < 37$	NRE-v-3 NRE-c-3	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019
		$37 \leq P < 56$	NRE-v-4 NRE-c-4		
	kõik	$56 \leq P < 130$	NRE-v-5 NRE-c-5	1. jaanuar 2019	1. jaanuar 2020
		$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6 NRE-c-6	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019
		$P > 560$	NRE-v-7 NRE-c-7	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019

Tabel III-2. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad NRG-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
NRG	kõik	$P > 560$	NRG-v-1 NRG-c-1	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019

Tabel III-3. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad NRSh-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
NRSh	sädesüüde	$0 < P < 19$	NRSh-v-1a NRSh-v-1b	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019

▼B

Tabel III-4. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad NRS-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
NRS	sädesüüde	$0 < P < 56$	NRS-vr-1a NRS-vi-1a NRS-vr-1b NRS-vi-1b NRS-v-2a NRS-v-2b NRS-v-3	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019

Tabel III-5. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad IWP-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
IWP	kõik	$19 \leq P < 300$	IWP-v-1 IWP-c-1 IWP-v-2 IWP-c-2 IWP-v-3 IWP-c-3	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019
		$P \geq 300$	IWP-v-4 IWP-c-4	1. jaanuar 2019	1. jaanuar 2020

Tabel III-6. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad IWA-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
IWA	kõik	$19 \leq P < 300$	IWA-v-1 IWA-c-1 IWA-v-2 IWA-c-2 IWA-v-3 IWA-c-3	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019
		$P \geq 300$	IWA-v-4 IWA-c-4	1. jaanuar 2019	1. jaanuar 2020

Tabel III-7. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad RLL-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
RLL	kõik	$P > 0$	RLL-v-1 RLL-c-1	1. jaanuar 2020	1. jaanuar 2021

▼B

Tabel III-8. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad RLR-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
RLR	kõik	P > 0	RLR-v-1 RLR-c-1	1. jaanuar 2020	1. jaanuar 2021

Tabel III-9. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad SMB-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
SMB	sädesüüde	P > 0	SMB-v-1	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019

Tabel III-10. Käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevad ATS-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Süüte tüüp	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	Käesoleva määruse kohustuslik kohaldamise alguskuupäev	
				Mootorite ELi tüübikinnitus	Mootorite turule laskmine
ATS	sädesüüde	P > 0	ATS-v-1	1. jaanuar 2018	1. jaanuar 2019

▼B

IV LISA

Maanteevälised püsikatsetsüklid (NRSC)

Tabel IV-1. NRSC katsetsüklid NRE-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
NRE	muutuv kiirus	Muutuva kiirusega mootor võrdlusvõimsusega alla 19 kW	NRE-v-1 NRE-v-2	G2 või C1
		Muutuva kiirusega mootor võrdlusvõimsusega vähemalt 19 kW, kuid mitte üle 560 kW	NRE-v-3 NRE-v-4 NRE-v-5 NRE-v-6	C1
		Muutuva kiirusega mootor võrdlusvõimsusega üle 560 kW	NRE-v-7	C1
	püsikiirus	Püsikiirusega mootor	NRE-c-1 NRE-c-2 NRE-c-3 NRE-c-4 NRE-c-5 NRE-c-6 NRE-c-7	D2

Tabel IV-2. NRSC katsetsüklid NRG-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
NRG	muutuv kiirus	Muutuva kiirusega mootor generaatorseadmele	NRG-v-1	C1
	püsikiirus	Püsikiirusega mootor generaatorseadmele	NRG-c-1	D2

Tabel IV-3. NRSC katsetsüklid NRSh-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
NRSh	muutuv või püsikiirus	Käsiseadmetes kasutamiseks ette nähtud mootorid võrdlusvõimsusega kuni 19 kW	NRSh-v-1a NRSh-v-1b	G3

Tabel IV-4. NRSC katsetsüklid NRS-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
NRS	muutuv kiirus < 3 600 p/min	Muutuva kiirusega mootor võrdlusvõimsusega kuni 19 kW, ette nähtud töötamiseks < 3 600 p/min	NRS-vi-1a NRS-vi-1b	G1
	muutuv kiirus ≥ 3 600 p/min, või püsikiirus	Muutuva kiirusega mootor võrdlusvõimsusega kuni 19 kW, ette nähtud töötamiseks ≥ 3 600 p/min; püsikiirusega mootor võrdlusvõimsusega kuni 19 kW	NRS-vr-1a NRS-vr-1b	G2
	muutuv või püsikiirus	Mootor, mille võrdlusvõimsus on vahemikus 19–30 kW ja mille kogutöömaht on alla 1 liitri	NRS-v-2a	G2
		Mootor võrdlusvõimsusega üle 19 kW, mis ei ole mootor, mille võrdlusvõimsus on vahemikus 19 kW kuni 30 kW ja kogutöömaht väiksem kui 1 liiter	NRS-v-2b NRS-v-3	C2

▼B

Tabel IV-5. NRSC katsetsüklid IWP-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
IWP	muutuv kiirus	Käiturina kasutamiseks ette nähtud muutuva kiirusega mootor, mis töötab püsisammuga propelleri kõveral.	IWP-v-1 IWP-v-2 IWP-v-3 IWP-v-4	E3
	püsikiirus	Käiturina kasutamiseks ette nähtud püsikiirusega mootor, mis töötab reguleeritava sammuga või elektriliselt haagitava propelleriga	IWP-c-1 IWP-c-2 IWP-c-3 IWP-c-4	E2

Tabel IV-6. NRSC katsetsüklid IWA-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
IWA	muutuv kiirus	Muutuva kiirusega mootor, mis on ette nähtud siseveelaevades abimootorina kasutamiseks	IWA-v-1 IWA-v-2 IWA-v-3 IWA-v-4	C1
	püsikiirus	Püsikiirusega mootor, mis on ette nähtud siseveelaevades abimootorina kasutamiseks	IWA-c-1 IWA-c-2 IWA-c-3 IWA-c-4	D2

Tabel IV-7. NRSC katsetsüklid RLL-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
RLL	muutuv kiirus	Muutuva kiirusega mootor vedurite käitamiseks	RLL-v-1	F
	püsikiirus	Püsikiirusega mootor vedurite käitamiseks	RLL-c-1	D2

Tabel IV-8. NRSC katsetsüklid RLR-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
RLR	muutuv kiirus	Muutuva kiirusega mootor mootorvagunite käitamiseks	RLR-v-1	C1
	püsikiirus	Püsikiirusega mootor mootorvagunite käitamiseks	RLR-c-1	D2

▼B

Tabel IV-9. NRSC katsetsüklid SMB-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
SMB	muutuv või püsikiirus	Mootorid mootorsaanide käitamiseks	SMB-v-1	H

Tabel IV-10. NRSC katsetsüklid mootorikategooria ATS puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	NRSC
ATS	muutuv või püsikiirus	Mootorid maastikusõidukite või bagide käitamiseks	ATS-v-1	G1

Maanteevälised siirdekatsetsüklid

Tabel IV-11. Maanteeväline siirdekatsetsükkel NRE-kategooria mootorite puhul

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	
NRE	muutuv kiirus	Muutuva kiirusega mootor võrdlusvõimsusega vähemalt 19 kW, kuid mitte üle 560 kW	NRE-v-3 NRE-v-4 NRE-v-5 NRE-v-6	NRTC

Tabel IV-12. Maanteeväline siirdekatsetsükkel NRS-kategooria mootorite puhul ([1])

Kategooria	Käitamise kiirus	Eesmärk	Alamkategooria	
NRS	muutuv või püsikiirus	Mootor võrdlusvõimsusega üle 19 kW, mis ei ole mootor, mille võrdlusvõimsus on vahemikus 19 kW kuni 30 kW ja kogutöömaht alla 1 liitri	NRS-v-2b NRS-v-3	LSI-NRTC

([1]) Kohaldatakse ainult mootorite suhtes maksimaalse katsekiirusega ≤ 3 400 p/min.

▼B

V LISA

Artikli 25 lõikes 1 osutatud heite püsimisaeg

Tabel V-1. NRE-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
NRE	survesüüde	muutuv kiirus	$0 < P < 8$	NRE-v-1	3 000
	survesüüde		$8 \leq P < 19$	NRE-v-2	
	survesüüde		$19 \leq P < 37$	NRE-v-3	5 000
	survesüüde		$37 \leq P < 56$	NRE-v-4	8 000
	kõik		$56 \leq P < 130$	NRE-v-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-v-6	
			$P > 560$	NRE-v-7	
	survesüüde	püsikiirus	$0 < P < 8$	NRE-c-1	3 000
	survesüüde		$8 \leq P < 19$	NRE-c-2	
	survesüüde		$19 \leq P < 37$	NRE-c-3	
	survesüüde		$37 \leq P < 56$	NRE-c-4	8 000
	kõik		$56 \leq P < 130$	NRE-c-5	
			$130 \leq P \leq 560$	NRE-c-6	
			$P > 560$	NRE-c-7	

Tabel V-2. NRG-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
NRG	kõik	püsikiirus	$P > 560$	NRG-v-1	8 000
		muutuv kiirus		NRG-c-1	

Tabel V-3. NRSh-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Mootori töömaht (cm^3)	Alamkategooria	EDP (tundides)
NRSh	sädesüüde	muutuv või püsikiirus	$0 < P < 19$	$SV < 50$	NRSh-v-1a	50/125/300 ([1])
				$SV \geq 50$	NRSh-v-1b	

([1]) Heite püsimisaja tunnid vastavad käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides määratletud heite püsimisaja kategooriatele Kat 1 / Kat 2 / Kat 3.

▼B

Tabel V-4. NRS-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Mootori töömaht (cm^3)	Alamkategooria	EDP (tundides)
NRS	sädesüüde	muutuv kiirus ≥ 3 600 p/min, või püsikiirus	0 < P < 19	80 ≤ SV < 225	NRS-vr-1a	125/250/500 ([1])
		muutuv kiirus < 3 600 p/min			NRS-vi-1a	
		muutuv kiirus ≥ 3 600 p/min, või püsikiirus		SV ≥ 225	NRS-vr-1b	250/500/1 000 ([1])
		muutuv kiirus < 3 600 p/min			NRS-vi-1b	
		muutuv või püsikiirus	19 ≤ P < 30	SV ≤ 1 000	NRS-v-2a	1 000
				SV > 1 000	NRS-v-2b	5 000
			30 ≤ P < 56	ükskõik milline-	NRS-v-3	5 000

([1]) Heite püsimisaja tunnid vastavad käesoleva määruse kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusaktides määratletud heite püsimisaja kategooriatele Kat 1 / Kat 2 / Kat 3.

Tabel V-5. IWP-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
IWP	kõik	muutuv kiirus	19 ≤ P < 75	IWP-v-1	10 000
			75 ≤ P < 130	IWP-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-v-3	
			P ≥ 300	IWP-v-4	
		püsikiirus	19 ≤ P < 75	IWP-c-1	10 000
			75 ≤ P < 130	IWP-c-2	
			130 ≤ P < 300	IWP-c-3	
			P ≥ 300	IWP-c-4	

Tabel V-6. IWA-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
IWA	kõik	muutuv kiirus	19 ≤ P < 75	IWA-v-1	10 000
			75 ≤ P < 130	IWA-v-2	
			130 ≤ P < 300	IWA-v-3	
			P ≥ 300	IWA-v-4	
		püsikiirus	19 ≤ P < 75	IWA-c-1	10 000
			75 ≤ P < 130	IWA-c-2	
			130 ≤ P < 300	IWA-c-3	
			P ≥ 300	IWA-c-4	

▼B

Tabel V-7. RLL-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
RLL	kõik	muutuv kiirus	P > 0	RLL-v-1	10 000
		püsikiirus	P > 0	RLL-c-1	

Tabel V-8. RLR-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
RLR	kõik	muutuv kiirus	P > 0	RLR-v-1	10 000
		püsikiirus	P > 0	RLR-c-1	

Tabel V-9. SMB-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
SMB	sädesüüde	muutuv või püsikiirus	P > 0	SMB-v-1	400 ([1])

([1]) Alternatiivina on lubatud heite püsimisaeg 8 000 km.

Tabel V-10. ATS-kategooria mootorite heite püsimisaeg

Kategooria	Süüte tüüp	Käitamise kiirus	Võimsusvahemik (kW)	Alamkategooria	EDP (tundides)
ATS	sädesüüde	muutuv või püsikiirus	P > 0	ATS-v-1	500/1 000 ([1])

([1]) Heite püsimisaja tunnid vastavad järgmistele mootori kogutöömahtudele: $< 100\ cm^3$ / $\geq 100\ cm^3$.

▼B

VI LISA

Artikli 34 lõikes 5 osutatud eriotstarbega mootorite heite piirnormid

Tabel VI-1. Eriotstarbega mootorite heite piirnormid NRE-kategooria puhul

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Kõik süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
SPE	NRE-v-1 NRE-c-1	$0 < P < 8$	survesüüde	8	7,5		0,4	6,0
SPE	NRE-v-2 NRE-c-2	$8 \leq P < 19$	survesüüde	6,6	7,5		0,4	6,0
SPE	NRE-v-3 NRE-c-3	$19 \leq P < 37$	survesüüde	5,5	7,5		0,6	6,0
SPE	NRE-v-4 NRE-c-4	$37 \leq P < 56$	survesüüde	5,0	4,7		0,4	6,0
SPE	NRE-v-5 NRE-c-5	$56 \leq P < 130$	kõik	5,0	4,0		0,3	6,0
SPE	NRE-v-6 NRE-c-6	$130 \leq P \leq 560$	kõik	3,5	4,0		0,2	6,0
SPE	NRE-v-7 NRE-c-7	$P > 560$	kõik	3,5	6,4		0,2	6,0

Tabel VI-2. Eriotstarbega mootorite heite piirnormid mootorikategooria NRG puhul

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
SPE	NRG-c-1 NRG-v-1	$P > 560$	kõik	3,5	6,4		0,2	6,0

Tabel VI-3. Eriotstarbega mootorite heite piirnormid RLL-kategooria puhul

Piirnormide etapp	Mootori alamkategooria	Võimsusvahemik	Süüte tüüp	Süsinikmonooksiid (CO)	Kõik süsivesinikud (HC)	Lämmastikoksiidid (NO_x)	Tahkete osakeste mass	A
		kW		g/kWh	g/kWh	g/kWh	g/kWh	
SPE	RLL-v-1 RLL-c-1	$P \leq 560$	kõik	3,5	($HC + NO_x \leq 4,0$)		0,2	6,0
SPE	RLL-v-1 RLL-c-1	$P > 560$	kõik	3,5	0,5	6,0	0,2	6,0
SPE	RLL-v-1 RLL-c-1	$P > 2\,000$ kW ja SV c ([1]) >5 liitrit	kõik	3,5	0,4	7,4	0,2	6,0

([1]) Mootori töömaht silindri kohta.